

„F” — **„Észség” a címe, husvétii ajándék könyvünknek!**

5 fr. APEST

Dunaposta

oldal

Póstarina placena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Reggeli Ujság

Noviszád, 1939 április 1, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

20. évfolyam 91. szám

A magyar-szlovák tárgyalások

A szlovák küldöttség elfogadta a magyar javaslatot — A szakértők megkezdik az új határvonal megállapítását

Budapestről jelentik: A magyar és szlovák küldöttségek csütörtök délután Wörnle János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter elnökletével ülést tartottak. A szlovák küldöttség a magyar kormányának március 28-án átadott javaslatára válságképpen magyar területre jelentett be igényt, amit a magyar küldöttség kezen visszautasított. A szlovák küldöttség erre kormányától új utasításokat kért.

Az Auala pozsonyi jelentése szerint Kelet-szlovákia határán nyugalom van. A magyar csapatok változatlanul tartják állásaikat.

A Magyar Távirati Iroda pénteken a következő jelentést adta ki: A magyar és a szlovák delegáció ma délután 12 órakor a magyar külügyminisztériumban Wörnle János rendkívüli követ s meghatalmazott miniszter elnökletével ülést tartott. A szlovák küldöttség bejelentette, hogy a magyar javaslatot tárgyalási alapul elfogadja. A két küldöttség szakértői délután öt órakor ülést össze az új határvonal megállapítására.

Anglia minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályoz minden további terjeszkedést Európában

Anglia és Franciaország hadüzenet nélkül a megtámadott államok segítségére siet

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Anglia, Franciaország és Lengyelország máris megegyezett abban, hogy ha hármuk közül bármelyiküket is idegen hatalom támadná meg, azt a másik kettő minden rendelkezésre álló eszközzel segíteni fogja. Ezt jelentette be Chamberlain az alsóház pénteki ülésén. A lap szerint az érdekelt kormányok gyors elhatározását az éjszaka Londonba érkezett hírek váltották ki, amelyek Lengyelország helyzetét igen veszedelmesnek tüntették fel. Chamberlain — írja a Daily Telegraph — igen érthető módon figyelmeztetni fogja Németországot, hogy Anglia minden rendelkezésre álló eszközzel szembeáll minden további terjeszkedéssel Európában.

Párisból jelentik: Francia politikai körök szerint az Anglia és Franciaország által Lengyelországnak és Romániának nyújtandó biztosítékok nemcsak a határokért való pusztá kezességvállalást tartalmazzák, hanem azt is, hogy támadás esetén Anglia és Franciaország hadüzenet bevétele nélkül, levegőben és szárazföldön azonnal Lengyelország és Románia segítségére siet.

Londonban pénteken délelőtt tíz órakor újabb rendkívüli minisztertanács kezdődött, közvetlenül ezután az alsóház tartott ülést. Chamberlain beszédét rendkívül nagy érdeklődés előzte meg. A News Chronicle szerint a beszéd nagy jelentőségét mutatja az a körülmény, hogy a minisztertanács három napig tárgyalta annak végleges szövegét és — ezúttal először — az angol rádió is közvetítette az alsóház ülését.

Berlin kihívásnak tekinti a németellenes tömböt

Lengyelország nem köt németellenes szerződést

Berlinből jelentik: Német politikai körök véleménye szerint a birodalom kihívásnak tekint minden németellenes tömbben való szereplést. Berlinben ismét nagyon feszült légkörrel teli hetekre számítanak. Lengyelországgal kapcsolatban a berlini külföldi diplomaták úgy vélekednek, hogy Varsóval szemben Németországnak nem lesz szüksége különösebb érvekre, hiszen a napokban a párisi Journal már megírta, hogy most Lengyelország került olyan helyzetbe, mint amilyenben néhány héttel ezelőtt Csehszlovákia volt. A német kívánságok egyik legfőbb pontja Danzig. Berlinben földrajzpoliti-

kai lehetetlenségnek tartják, hogy akkor, amikor Hitler öt év alatt huszmillió alattvalóját gyarapította a központi Németországot, ebből a tömbből éppen a 410.000 lakosú, statisztikailag is legfontosabb kulcsponthoz jelentő Danzig hiányozzék. Ez a jelentés úgy tudja, hogy Lengyelország Londonban semmiféle nyílt németellenes szerződésbe nem megy bele.

A lengyel miniszterelnök a német határvidéken

Varsóból jelentik: Sziadkovszki miniszterelnök csütörtökön a Keletporoszországgal szomszédos határvidéken tartott szemlést.

Skvarczinszki tábornok, a nemzeti egység vezére, kiáltványban fordult a lengyel néphez, hogy minden lehető anyagi segítséggel vegyen részt a nemzetvédelmi kölcsön jegyzésében. Lengyelországnak — mondja a kiáltvány — ugyanolyan gyors ütemben kell felfegyverkeznie, mint ahogy a többi államnak, főleg szomszédai tesz. Az utolsó 48 óra alatt máris negyven millió zlotttal jegyeztek.

Horthy: Többet kell dolgoznunk és kevesebbet politizálnunk

A magyar kormányzó Kárpátalja visszacsatolásának jelentőségéről

Budapestről jelentik: Az Országos Alföld Bizottság csütörtöki nagygyűlésén Teleki Pál gróf miniszterelnök nagyobb előadást tartott az Alföld jelentőségéről. Előadása után Horthy Miklós kormányzó is felszólt. Gondoskodni kell arról — mondotta —, hogy az országot egészében gazdagabbá tegyék. Számunkra Kárpátalja visszacsatolása életkérdés volt, mert annak legnagyobb része erdő. A lakosság favágásból él, de ha az erdőket mind kivágják, hat hét helyett három nap alatt folyik le a sikságra a megolvadt hó, amely előnti az Alföldet és ismét mocsárrá változtatja. Viszont ha Kárpátalja kopár, sziklás vidék lenne, kiszáradnának a Tiszát tápláló folyók és az Alföld sivatag lenne. Ezért volt számunkra életkérdés Kárpátalja visszaszerzése.

— Nagyon kell vigyáznunk arra, hogy a gazdasági életben ne álljon be visszaesés. Hadseregünket tökéletesíteniünk kell, mert megérdemli. Többet kell dolgoznunk és kevesebbet politizálnunk.

A francia pártok Lebrun további elnöksége mellett

Párisból jelentik: A francia elnökválasztással kapcsolatos megbeszélések pénteken tovább folytatódtak. A szenátus — a szocialisták kivételével — Lebrun további elnöksége mellett foglal állást. A szenátus elnöke tolmácsolta Lebrunnek a szenátus óhaját. Később Herriot folytatott szívélyes megbeszélést Lebrunnel és részletesen tájékoztatta a pártok állásfoglalásáról. Francia politikai körökben úgy vélik, hogy habár Lebrun elleni elnöksége meghosszabbítását, mégis rövid időre vállalni fogja az újabb elnökséget.

Ujból három bomba robbant Angliában

Londonból jelentik: Péntekre virradó éjszaka Angliában ismét három bomba robbant. Birminghamban egy magánlakásban robbant fel az egyik bomba, amely az épületben igen nagy károkat okozott. Liverpoolban a város főuccánján egy üzlet előtt robbant fel a pokolgép. Az üzlet ugyyszólván teljesen elpusztult. A harmadik bomba Coventryben robbant fel. Az angol rendőrség mindhárom esetben ismét az iekre gyanakszik.

Dr. VILT VILMOS

A jugoszláviai magyarság vezetői, akik akkor állottak az élre, amikor magatehetetlen kábulatba zuhant mindennek kiszolgáltatott népünk, egymás után távoznak körünkből. Fájdalmas szívvel kell visszapillantannunk arra az időre, amikor a husz évvel ezelőtt férfi koruk teljében levő tetterős, bátor és cselekedni tudó magyar vezetők emlékét idézzük fel, mert mindinkább foggy a számuk, mind sürűbben hagyják magunkra bennünket. Azok, akik aggódó gondolat és féltő szeretettel, de kiálló bátorsággal vették fel a porba hullott zászlót, amely alatt megindították a küzdelmet kisebbségbe szakadt népünk életéért és fennmaradásáért, már csak kevesen vannak. És most az hagyott el bennünket, aki meleg szívével, nemes lelkével mindig előjárt a példaadásban és áldozatkészségben: dr. Vilt Vilmos. Tudtuk már régen, hogy közel van az a nap, amikor ő is követi a jugoszláviai magyar kisebbség annyi kiváló fiát és a Mindenható trónusa előtt számol be tisztá lelkének nemes cselekedeteiről, de amikor mégis valósággyá vált az, amitől annyira tartottunk, döbbenetes fájdalommal állottunk meg, mert a kemény csapás összeszorította szívünket, hogy nem lehetett elhárítani a megfélemlíthetetlen végzetet.

Dr. Vilt Vilmos személyében az egész jugoszláviai magyarság önzetlen és lelkiismeretes vezető emberét veszíti el, de Noviszád magyarságának vesztesége még nagyobb. Hiszen három évtizede itt élt körünkben, dolgozott úgy, ahogy egy magyar embernek dolgoznia kellett, példát mutatott a kisebbségi sors elviselésére és elsősorban arra, hogy milyen áldozatot kell hozni mindenkinek magyar fajtája érdekében. Az áldozatosságban volt talán a legnagyobb. Nem volt olyan magyar ügy, amely ne számíthatott volna bőkezűségére és ebben annyira ment, hogy nem egyszer anyagi erejét messze meghaladó módon sietett segíteni. A magyar egyetemisták, magyar egyesületek, a Katolikus Kör, a Noviszádi Atlétikai Klub, a Polgári Magyar Daloskör és a többiek mind-mind csak hálaival adóznak emlékének, mert áldozatos nemeslelkűsége nélkül, bizony nehezen teljesíthették volna azt a munkát, amelynek elvégzésére vállalkoztak.

A noviszádi katolikus hitközségnek a legnehezebb időkben volt felügyelője. Néhai Fátih Ferenc apátplébánossal együtt az ő nevéhez fűződik a telepi templom építése, a zárda kibővítése, a hitközségi nagy bérpalota építése és számos más a hitközség anyagi fejlődését célzó intézkedés. Itt is mindig csak az a cél lebegett előtte, hogyan lehetne a hitközség javára dolgozni és teremteni, mint ahogy minden más téren is csak ez a cél vezette.

A legközelebb azonban a keresztény magyar sajtó állott szívéhez. Tizenkilenc évvel ezelőtt vetődött fel annak gondolata, hogy Noviszádon keresztény magyar lapot kell alapítani. Kevesen voltunk akkor, akik felismerték annak a gondolatnak messzemenő fontosságát és dr. Vilt Vilmos az első között volt, aki nemcsak tanáccsal, hanem tettel és áldozatkészséggel sietett a cél megvalósítására. Súlyos feladat volt a keresztény magyar napilapnak, a

Délbácskának megindítása, de még nehezebb volt életének biztosítása a megindulása utáni esztendőkből. Áldozatok kellettek, súlyos, nehéz áldozatok, hogy a lap fennmaradjon és kitartson addig, amíg annyira megerősödhet, hogy minden anyagi támogatás nélkül a saját lábán állhat és teljesítheti hivatását. Évekig, hosszú évekig tartott ez és dr. Vilt Vilmos sohasem vesztette el hitét és bizalmát. Amikor a legsúlyosabb volt a helyzet akkor volt a legnagyobb, amikor már-már csüggedés szállott meg bennünket, hogy miért folytatni a küzdelmet, akkor ő mindent magávalszedő bizalommal és áldozatkészségével újra erőt öntött belénk és lehetőséget adott a további munkára és amikor évek múltán optimizmusát igazoltnak látta, megnyugodott lélekkel viselte azokat a keserű fájdalmakat, amelyek minden nemes érzésű embernek osztályrészül jutnak. A Délbácskából fejlődött Reggeli Újság soha el nem múló hálaival tartozik dr. Vilt Vilmosnak, a nagylelkű, áldozatos magyarnak, akinek példaképe örökre előttünk lebeg messze világító fáklyaként.

Amilyen hálaival mi tartozunk emlékének, ugyanolyan hálatelt szívvel gondolhat nagy jótevőjére az a sok-sok szegény beteg, akiket díjtalanul kezelt és gyógyított. Hány szegény embernek adta vissza egészségét és hánynak törölte fel a könnyét azt talán csak a Mindentudó tudhatja. Meleg szívé, igazi orvos volt, aki nemcsak tanáccsal látta el szegény betegeit, hanem még a patika költségeit is viselte.

Meleg szívé, megértő, nemes lelkű ember volt, akinek távozása körünkből mélységes fájdalom és nagy veszteséget jelent számunkra. Földi életét nyugodtan zárhatta le, mert mindvégig becsületesen teljesítette kötelességét. Ember volt a szó legtisztább, legnemesebb értelmében.

Dr. Vilt Vilmos 1875-ben született a magyarországi gömörmezei Bánréve községben Tanulmányait Budapesten végezte és ugyanott szerzte meg orvosi oklevelét is. Először Dunántúlon volt orvos és itt kapcsolódott be a katolikus néppárt mozgalmába. Tevékeny részt vett a néppárt politikai életében, egészen 1912-ig, amikor a noviszádi jódos gyógyfürdő főorvosává választották. Noviszádon először a fürdő fellendítését tűzte ki céljául és sikerült is rövid működése alatt széles területen ismertté tenni a noviszádi jódos gyógyfürdőt.

A háború alatt katonai szolgálatot teljesített, majd ismét elfoglalta állását a fürdőben. A világháború után a jugoszláviai keresztény magyarság megszervezését tűzte ki főcéljául. Ezért csatlakozott elsőnek a Délbácska alapítóhoz, majd a noviszádi keresztény megmozdulásokban vitt vezető szerepet. Amikor megalakult a magyar párt, annak országos elnökségében is helyet foglalt és úgy ott, mint a noviszádi helyi szervezetben a keresztény irányzatnak volt tántoríthatatlan híve és előharcosa. Noviszádon és a noviszádi kerületben száz százalékosan érvényesült álláspontja és az alól lassanként az országos pártvezetőség sem vonhatta ki magát. Az ő érdeme, hogy a magyar párt a választásokon a no-

viszádi kerületben mindig önálló listával indult és ha képviselőt nem is hozott a szkupstinába, de nagyon megnövekedett a magyar öntudat és ennek eredményül a városi törvényhatósági bizottsági választáson 1927-ben a noviszádi magyarság a második legerősebb párt volt. Ekkor került be a városi közgyűlésbe is, amelynek 1929 január 6-ig tagja volt. A pártpolitikai élet betöltése után politikailag nem tevékenykedett, hanem csak a magyar egyesületek vezetésében vett részt. A magyar egyesületeknek előzőleg is bőkezű híve volt. A Beltéri Katolikus Körnek és a NAK-nak hosszú években keresztül elnöke volt és érdemei elismerésül a NAK már régebben díszelnökül választotta. A noviszádi Polgári Magyar Kaszinónak is díszelnöke volt, a Beltéri Katolikus Kör pedig vasárnapi közgyűlésén választotta díszelnökévé. A jugoszláviai magyar egyetemi ifjuságnak nagy jótevője volt és ezért a zágrebi és beográdi egyesület is díszelnökévé választotta.

A katolikus hitközség 1922-ben választotta világi felügyelőjévé és Fátih Ferenc apátplébánossal együtt az ő nevéhez fűződnek a hitközség nagy építkezései.

Nagy érdemeket szerzett a noviszádi Hitelszövetkezet felvirágoztatásával. A háború után a volt Országos Központi Hitelszövetkezet noviszádi fiókja a teljes szétszűlés útján volt. Ekkor lépett közbe dr. Vilt Vilmos és néhány lelkes munkatársával együtt új életet vitt a szövetkezetbe. Sikerült a tőke hitelét megnyerni és így elég pénzzel rendelkezett a hitelszövetkezet, hogy főleg a földműves és kisiparos lakosságnak megfelelő hitelt nyújtson. Különösen a telepek megváltásánál jutott nagy szerep a Hitelszövetkezetnek és így itt is beigazolást nyert, hogy mennyire igaza volt dr. Vilt Vilmosnak, amikor ezt a fontos hitelintézményt új életre keltette.

A Délbácska trányításában nagy szerepe volt és 1933-ig a Reggeli Újság vezetésében Fátih Ferenc apátplébánossal együtt vett részt. Azután visszavonult lapunktól, nem sokára pedig éppen betegeskedése miatt minden közéleti tevékenységről lemondott. Nem tartotta meg az egyesületekben viselt elnökségeket sem és a katolikus hitközségi felügyelőségről is lemondott. Állandó és kínos betegeskedése ellenére orvosi gyakorlatát tovább folytatta egészen a múlt év nyaráig, amikor műtét alá vetette magát. Sajnos betegsége akkor annyira előrehaladott volt, hogy a műtét már nem segíthetett rajta. Egy ideig lábadozott, de a múlt év decembere óta ágyban fekvő beteg volt és napról-napra gyengült, míg csütörtökön éjjel 11 órakor szenvedéseitől megváltotta a halál.

Dr. Vilt Vilmos holttestét tegnap a Katolikus Otthonba szállították és ott ravatalozták fel. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a Katolikus Otthon nagytermében történt beszterelés után.

A gyászistentiszteletet hétfőn reggel hét órakor tartják meg a beltéri plébániatemplomban.

TOMÁN SÁNDOR

NE FELEJTSE EL!

Április 14-én van

az államí osztálysorsjáték I. osztályának húzása

Egy 1/4 sorsjegy ára
csak 50.- dinár

amellyel Ön is nyerhet a sok nyereményen kívül

300.000 din. prémial

Vegyen — rendeljen sorsjegyet csak a szerencsés felarúsolónál

BRISTOL

Novi Sad, Željeznička ul. 97.

Mussolini: Olaszország nem fél a háborútól

Rómából jelentik: Mussolini pén-tek délelőtt Calabria Reggio nevű városába érkezett, ahol beszédet is mondott. Tudjátok meg — mondotta —, hogy a termékeny népek az erős népek, a terméketlenek pedig a gyengék. Amikor ezek a terméketlen népek az aggyastánok nyomorúságos csoportjává válnak, ellenállás nélkül meg fognak hajolni a fiatal népek akarata előtt.

— Vasárnapi beszédemhez — mondotta a továbbiakban Mussolini — kevés hozzátenni valóm van. Nem felejtünk, hanem készülődünk. Mi évtizedekben számolunk és épen ezért mindig készek vagyunk várni, mint olyan nép, amelynek erős fegyverei vannak és bátor a szíve. Az olasz nép és a fasizmus egyet jelent. A hadsereg és a nép egyet jelent és minthogy egy fiatal nép nem fél a haretől, az olasz nép is kész ezt bebizonyítani.

Göbbels egy napot töltött Athénben

Athénből jelentik: Göbbels német propagandaminiszter csütörtökön délután 4 órakor repülőgépen Athénbe érkezett. A repülőtéren a kormány képviselői ünnepélyesen fogadták.

Athénben hangsúlyozták, hogy Göbbels görögországi látogatása teljesen magánjellegű. Göbbels eredeti útterve szerint pénteken akarta folytatni útját Rhodos szigetére, de Athénben megváltoztatta a tervét és egy napot időzött a görög fővárosban. Ma délelőtt utazik saját repülőgépen Rhodos szigetére, ahol hosszabb ideig pihen.

Hét autó a Missisipi folyamba esett

Az árvíz elsodorta a hidat — Tizenöt ember vízbe fullt

Newyorkból jelenti a német távirati iroda: Missisipi szövetséges államban borzalmas szerencsétlenség történt. Bicksburg közelében a Missisipi folyamán az árvíz elsodort egy hidat. A hid eltűnését nem vették észre és hét autó, amely a hidon át akart haladni, a Missisipi zugó hullámaiba zuhant. Tizenöt ember vízbe fullt. Eddig tizenkét holttestet húztak ki a folyamból.

Anglia megvédi Lengyelországot és Romániát

Washington részvesz a meghódolás nélküli béke biztosításában – Amerikai körök szerint a tekintélyállamok „ujabb München” készítenek elő

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtöki ülésén Adams képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz, végleg elejtette-e a kormány az általános hadkötelezettség bevezetésének gondolatát. Chamberlain így felelt:

— Semmi sem végleges a világon.

Egy másik kérdésre Chamberlain kijelentette, hogy a kormány erélyes toborzást indít a sorkatonaság kereteinek kibővítésére.

Fletcher képviselő azt kérdezte, arányban állnak-e Anglia új védelmi intézkedései azokkal a külső kötelezettségekkel, amelyeket Anglia esetleg magára vállalt és számot vetnek-e ezek a védelmi intézkedések a kontinentális hatalmak fegyverkezésével.

Chamberlain így felelt: A birodalmi védőbizottság állandóan figyelemmel kíséri és megvizsgálja a helyzet összes vonatkozásait. Az esetleges döntéseket a kormány időnként jelenteni fogja a Háznak. Végül bejelentette Chamberlain, hogy az alsóház április 3-i ülésén külügyi vitát kezd.

A LENGYEL-NÉMET VISZONY

Varsóból jelentik: A Kurier Warszawski hangoztatja, hogy a lengyel-német viszonyt semmi körülmények között sem szabad megzavarni. Ha bármilyen akadályok merülnének fel, azokat el kell távolítani, de mindenkor a kölcsönösség szellemében. Hajlandók vagyunk — írja a lap — a Lengyelországban lakó 750.000 németnek ugyanazokat a jogokat megadni, amelyeket Németország a területén élő másfél millió lengyelnek megad. A lengyel-német viszonynak zavartalanul erősnek kell lenni.

BECK PÁRISBA IS ELLÁTOGAT

Párisból jelentik: Francia politikai körökben úgy tudják, hogy Bonnet külügyminiszter meghívta Beck lengyel külügyminisztert Párisba. A francia külügyminiszter meghívásában hangoztatta, hogy a lengyel államférfi londoni utjával kösse össze párisi látogatását. Beck hír szerint elfogadta Bonnet meghívását, azonban párisi utjának időpontját egyelőre még nem állapította meg.

»DALADIER BESZÉDE NEM FELELET«

Rómából jelentik: Az olasz sajtó Daladier rádióbeszédével kapcsolatban megállapítja, hogy Daladier beszéde Olaszországra nézve nem jelenthet meglepetést, mert az olaszok már hozzá vannak szokva Franciaország hajthatatlan és történelmellenes magatartásához. A Lavoro Fascista így ír: Daladier megmaradt a hideg és elvont jogi okoskodások terén, amit a franciák annyira kedvelnek. Emellett szemmel láthatóan igyekezett a franciákba lelket önteni és ellenállásukat megszilárdítani.

Mussolini egyébként már vasárnap beszédében megmondotta, hogy Franciaországnak az olasz követelésekre jogában áll nem felelni. Valóban, Daladier beszédét nem lehet feleletnek tekinteni.

Mint az Avala Rómából jelenti, a Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője többek között ezeket írja: Egy francia lap szerint Franciaország megmarad aláírása mellett. Ugy látjuk azonban, hogy Franciaország nem ismeri el aláírását. Franciaország vezetői arról tárgyaltak Londonban, hogy minél hatásosabb biztosítékokat kapjanak Németország ellen. Valószínű az, hogy a megtorlásokra szükség volt. Bármint álljon is a dolog, Franciaország alkalmazta a megtorlásokat és ilymódon megszegték annak a szerződésnek betűjét és szellemét, amelyben Franciaország Etiopia tekintetében cselekvési szabadságot biztosított Olaszországnak. Franciaország a legdurvább módon alkalmazta a megtorlásokat Olaszországgal szemben. Mindezek után nevelésig volna a tuniszi olaszok szabadságáról és a velük szemben alkalmazott figyelmes bánásmódról beszélni akkor, amikor ellenük nemcsak az apacsbandákat, hanem a rendőrséget is mozgósították és a tuniszi francia bíróságok olyan ítéleteket hoztak, amelyek botrányosak a jogszolgáltatás területén.

FRANCIAORSZÁG NEM AKAR HÁBORUT

Párisból jelenti az Avala: A francia sajtó meglepéssel ir Daladier rádióbeszédéről. Az Intransigeant többek között ezeket írja: Daladier valóban Franciaország nevében beszélt és minden francia érzését és gondolatát jutatta kifejezésre. Nincs senki Franciaországban, aki ne helyeselné teljes mértékben a miniszterelnök kijelentéseit és nem értene egyet határozottságával és mérsékletével. Remény van arra, hogy Mussolini elismeri és megérti ezt az egyöntetűséget.

A Temps vezércikkében így ír: Franciaország — amint ezt a miniszterelnök különösen hangsúlyozta — nem akar háborút, mert ez végzetes lenne valamennyi nemzetre nézve, minthogy a rombolás egyikét sem kimélné meg. Eppen ezért Franciaország együttműködésre hív fel minden hatalmat, amely hajlandó kitarítani a béke utján. De ugyanakkor Franciaország egyetlen hatalmas lendülettel szegülne szembe minden támadással. Ezek a béke és együttműködés szellemétől áthatott szavak egyben figyelmeztetést jelentenek azokhoz, akik arról álmodnak, hogy erőszakkal világuralomra teygenek szert.

Az Avala berlini jelentése szerint a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz ezeket írja: — Sajnálatos, hogy Daladier be-

széde semmi megértést nem mutat Olaszország törvényszerű szükségletei és az 1915. évi londoni szerződésben Olaszországnak biztosított jogok iránt. Nem kell tehát csodálkozni azon, ha Daladier beszédét nem lehet válasznak tekinteni Mussolini jogos követeléseire.

NÉMET-BOLGÁR KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK

Szófiából jelenti az Avala: A bolgár kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium kiküldöttjei rövidesen Berlinbe utaznak, ahol gazdasági tárgyalásokat folytatnak a német kormány megbízottjaival. A tárgyalásokon elsősorban Bulgária és a cseh-morva pro-

tektorátus gazdasági kapcsolatairól lesz szó.

FRANCIA-ROMÁN KERESKEDELMI SZERZŐDÉS

Párisból jelenti az Avala: A francia kereskedelmi minisztériumban csütörtök este kézjeggyel látták el a francia-román kereskedelmi szerződést. A szerződés ünnepélyes aláírására pénteken déli negyed egykor került sor a francia külügyminisztériumban, Bonnet külügyminiszter és Tatarescu román követ jelenlétében.

Bukaresti jelentés szerint Tilea londoni román követ, aki hétfő óta Bukarestben tartózkodik, a jövő hét elején visszatér Londonba.

A második München felé

Washingtonból jelenti az Avala: A Reuter-iroda közlése szerint Roosevelt elnök Warm Springsből, ahol tiznapos pihenőjét tölti, állandó érintkezést tart fenn Washingtonnal. Az amerikai kormányhoz érkezett diplomáciai jelentések szerint az európai feszültség a közel jövőben tovább fokozódik. Washingtonban azon a véleményen vannak, hogy a tekintélyállamok minden rendelkezésükre álló eszközzel arra törekedjenek, hogy a demokráta államokat második München megkötésére bírják. Eppen ezért az Egyesült Államok részt akarnak venni a meghódolás nélküli béke biztosításában. Az amerikai sajtó egyébként Daladier beszédében és az angol létszámemelésben a helyzet javulásának jelét látja.

Anglia megvédi Lengyelországot és Romániát

Londonból jelenti az Avala: A péntek reggeli lapok azt írják, hogy a csütörtöki angol minisztertanács olyan határozatot hozott, hogy támadás esetén segítséget nyújt Lengyelországnak és Romániának. A lapok szerint Chamberlain a legrövidebb idő belül nyilatkozik az alsóházban erről a kérdéstről. A Daily Telegraph szerint Chamberlain beszéde hozzájárul majd az általános feszültség enyhüléséhez. A Daily Express szerint a francia és angol kormány szerdán biztosítékokat ajánlott fel a lengyel kormányoknak váratlan támadás esetére. A biztosítékok Danzig tekintetében feltételesek, Lengyelország többi részére vonatkozóan azonban feltétel nélküliek.

Háromszázötvenezer dinár pénzbüntetésre ítélték a negyvenmillió dináros csempészés résztvevőit

Ciprut Emil és társait átadták a vizsgálóbírónak

A beográdi rendőrség most fejezte be a vizsgálatot a negyvenmillió dináros csempészés ügyében. Ismeretes, hogy a rendőrség több héttel ezelőtt letartóztatta Ciprut Emil iráni állampolgár bankárt, akiről megállapították, hogy

negyvenmillió dinár értékű idegen valutát akart kicsempészni az országból.

Ciprut Emil után letartóztatták Gadol Arnold és Gadol Salamon beográdi pénzváltókat is, akik szintén résztvettek az ügyben. Később ugyanebből az ügyből kifolyólag rendőrkézre került Jakobsen Zahari és Vrbaski Trifun. Jakobsent és Vrbaskit már régebben átadták a vizsgálóbírónak. Ciprut és a Gadol testvérek ügyé-

ben a rendőrség most fejezte be a vizsgálatot és mindhármukat átadta a vizsgálóbírónak. Hódosi Lajos noviszádi kávéházbérlőt, aki szintén belekeveredett az ügybe, mint már jelentettük

a rendőrség szabadlábra helyezte.

A csempészési ügyben a pénzügyminisztérium most hozta meg a döntést és a csempésztársaság husz tagját összesen 350.000 dinár pénzbüntetéssel sújtotta.

ANGLIA MAGYARORSZÁGTÓL ZSIRT, A BALKÁN ÁLLAMOK TÓL PEDIG DOHÁNYT VÁSÁROL

F hírből minden újságolvasó konkluzióként bár ennyit leszűrhet: Dohánynak egyik fél sem lesz szükében, s a zsirszállítás is jó zsiros üzlet.

FANYAR TÓBIÁS

A korai öregedés elkerülhető!

**OLVASSA EL ANNAK MÓD-
JÁT A »FŐ AZ EGÉSZSÉG«
CIMŰ ORVOSI KÖNYVBEN,
AMIT HUSVÉTI SZÁMUNK-
HOZ INGYEN MELLÉKE-
LÜNK**

Sulyos visszaélések a petrovgrádi trosarina körüli

**Tizenkettődelintézik
Petrovgrád pénzügyeit**

Petrovgrádról jelentik: Petrovgrád város képviselőtestülete ülést tartott Cvetkov Milorád városelnök elnökletével. Az ülés napirendjén mindössze két pont szerepelt, napirend előtt azonban nagy érdeklődésre számot tartó kijelentések hangoztak el.

A közgyűlés megnyitása után ugyanis Terzin Zsivojin kereskedő, városi képviselőtestületi tag interpellációt intézett Cvetkov Milorád városelnökhöz a városban keringő hírekkel kapcsolatban. A lakosság körében ugyanis azt beszélik, hogy

**a városi trosarina beszédese körül
sulyos visszaélések történtek,**

használatban visszaéléseket követtek el a legutóbbi vásár alkalmával is. Így egy petrovgrádi nagy cipőcég címére 5000 pár cipő érkezett, amiért mindössze 1000 dinár trosarinát fizettek, holott a városnak közel huszezer dinárt kellett volna kapnia. A vásáron pedig ha valaki 15-20 dinár trosarinát fizetett, öt dinárról kapott nyugtát. Ennek következtében a vásár csak 35000 dinárt jövedelmezett a városnak, holott sokkal többet szokott jövedelmezni.

A városelnök az interpellációra válaszulva kijelentette, hogy az illetékek beszédese körül

valóban történtek visszaélések.

A vizsgálat folyamatban van, a főbűnösök — négyen vannak — beismerték a visszaéléseket és a város betűlázta követelését vagyoniukra. A károsodás nagyságát még nem állapították meg, mert a vizsgálat még nem fejeződött be — Ugyilátszik, mondotta a városelnök, a városi illetékhivatalban az volt a szokás a beszédés részéről, hogy »fele az enyém, fele a városé«, de az is lehet, hogy a város még az ésszeg felét sem kapta. Reméli, hogy az erélyes vizsgálat során sikerül teljesen kideríteni, kik tartoztak a bünszövetkezethez és elbocsájtásuk után lényegesen növekedni fog a városi trosarina jövedelme. A közgyűlés tudomásul vette a városelnök választását majd áttértek a napirendre. Cvetkov Milorád városelnök bejelentette, hogy miután nem rég vette át a város vezetését, nem volt alkalm idejében elkészíteni a költségvetést: és miután a régi lejárt, felhatalmazást kért, hogy az új költségvetés jóváhagyásáig a régi alapján

**tizenkettődelintézte a város
pénzügyi ügyeit.**

Az új költségvetés elkészült és a jövő hét folyamán a képviselőtestület elé kerül. A közgyűlés a felhatalmazást megadta a városelnöknek, majd felhatalmazta, hogy pert indítson Radicev Vukasín ellen 560 dinár követelése fejében. A napirend ezzel kimerült és a közgyűlés végetért.

Megnyílt a budapesti mezőgazdasági vásár

**A megnyitáson a jugoszláv hivatalos küldöttség
is jelen volt**

Budapestről jelentik: A tavaszi mezőgazdasági kiállítást és vásárt csütörtök délelőtt tíz órakor nyitotta meg Horthy kormányzó. A vásár rendezősége nagy erőfeszítéseket tett, hogy a több nap óta tartó esőzés által feláztatott talajt a megnyitás időpontjára járhatóvá tegye. *Egész éjszakai munkával száz vagon salakot hordtak az utakra*, egyes helyeken pallókat raktak le és így sikerült elérni, hogy amikor az ünnepélyes megnyitásra sor került, a vásár területén sárnak már nyoma sem volt.

Horthy kormányzó feleségével együtt pontban 10 órakor érkezett a főkapu elé, ahol a rendezőbizottság vezetői üdvözölték. A kormányzói pár a magyar himnusz hangjai mellett foglalta el helyét a díszemlényen, ahol akkor már jelen volt Serédi hercegprímás, Teleki miniszterelnök, a magyar kormány majdnem valamennyi tagja, Rossoni olasz, Rudnicki lengyel földművelésügyi miniszter, a diplomáciai kar tagjai majdnem teljes számban, továbbá Cvijánovics osztályfőnök vezetésével a jugoszláv földművelésügyi minisztérium hivatalos bizottsága és két japán megbízott is. Teleki miniszterelnök rövid beszédben méltatta a magyar mezőgazdaság fejlődését, majd felkérte Horthy kormányzót a

kiállítás megnyitására. Amikor Horthy kormányzó az engedélyt megadta,

**500 postagalamb repült fel és
vitte hírül a világ négy tája felé
a kiállítás megnyitását.**

Ezután megkezdődött a díjazott állatok bemutatása. A pompás tenyészállatok egész sorát vitték el a díszemlény előtt és a nézőközönség soraiban minduntalan felcsattant a taps. A bemutató után a kormányzói pár elindult a vásár megtekintésére és körsétája fél 11-től háromnegyed kettőig tartott. A lovak kiállításánál Horthy kormányzó melegen gratulált Serédi hercegprímásnak, hogy a Bencésrend uradalmának kiállított lovai nyerték el az egyik első nagydíjat. Nagy örömmel nézte a magyar kormányzó a népművészeti kiállításon az Ungvár és Munkács környékéről származó népművészeti munkákat, valamint a Ruszínföldről hozott tömör fabutorokat. Az egyik asztalon kézzel faragott feszület állott, amely egy 12 éves ruszín gyermek meglepő szépségű munkája. Az ungvári fazekasok óriási fazekakat állítottak ki, amelyekben 136 liter buza vagy más gabonanemű fér el. Ezeket az óriási fazekakat a Felvidéken mértékegységül használják.

Mert a borju hitetlen letogyott...

Másodszor is bíróság elé került Palotás István szubotical bevásárló gyilkosa,

aki a halálos lövés után még arcul is ütötte áldozatát

A szubotical törvényszéken Györgyevics Bozsádár ötös büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Rajcsics Antal szubotical gazdálkodó bűnügyét.

Rajcsics ügyében a múlt év május 27-én tartott már egyszer főtárgyalást a szubotical törvényszék és akkor felmentette, mert beigazolták vette, hogy jogos önvédelemből gyilkolt. A noviszádi fellebbviteli bíróság megsemmisítette az első foku ítéletet és új tárgyalást rendelt el ügyében és így került Rajcsics Antal másodszor is a szubotical törvényszék elé.

A tegnapi tárgyaláson dr. Raskov államügyész szándékos emberöléssel vádolta Rajcsicsot. Rajcsics az elnök kérdéseire kijelentette, hogy

nem érzi magát bűnösnek,

mert önkívületi állapotban lötte agyon Palotás Istvánt.

Rajcsics részletesen elmondta a gyilkosság előzményeit Palotás azért haragudott rá, mert egy borjueladási ügyből kifolyólag megkárosítottának érezte magát. Palotás 1937 december 27-én egy borjut vásárolt Rajcsicstól Száz dinár előleget adott neki, de a borjut néhány napig még nála hagyta. Ezalatt

a borju fogyott néhány kilót, úgyhogy Palotás, amikor ismét jelentkezett a borjuért, nem akarta átvenni és

visszakövetelte a száz dinár előleget.

Rajcsics ezt megtagadta és Palotás azóta emiatt folyton üldözte.

A múlt év március 28-án az állatvásáron találkozott ismét. Rajcsics Kuti Gyéno földműves társaságában volt. Palotás már messziről odakiáltott Kutinak.

— Van-e borjud eladó, de nem olyan Rajcsics-féle!

Ezzel oda is lépett Rajcsicshoz, a pénzt követelte vissza és szidalmazta. Rajcsicsnál esernyő volt, maga elé tartotta hadonászott, hogy a hatalmas termetű Palotással szemben védje magát Palotás az esernyőt kikapta a kezéből és azzal ütlegelte. Annnyira megverte hogy Rajcsics — állítása szerint

összeesett és néhány percere eszméletét veszítette.

Amikor ismét magához tért, észrevette hogy Palotás már nem ütlegeli. Elkör

öntudatlanul előkapta a revolverét és Palotásra lött.

Hogy hányszor, arra nem emlékszik.

A bíróság kihallgatta Kuti Gyénót aki hasonlóképpen mondta el az esetet. Amikor Palotás Rajcsicsot földre döntötte és az esernyővel összeverte, Rajcsics felkelt, elővette revolverét és rákiáltott Palotásra:

— Eredj, mert lelöllek

— Lőjj rám, ha mersz, kiáltott Palotás.

Rajcsics erre elsütötte a fegyvert és Palotást agyonlőtte.

Dr. Joszipovics Miloje törvényszéki orvos kijelentette, hogy a lövés alig két-három méter távolságból történt. Szerinte Palotás nem verte meg

Izléses

selyem-jersey női blúzok

új modellek
38'- dínártól

Klein Eugen

speciális üzleteiben
Noviszád Petrovgrád

annnyira Rajcsicsot, hogy az ennek következtében eszméletét veszítette volna. Takács Antal juhász a gyilkosság előtt találkozott az uton Palotással, aki kijelentette, hogy megy a vásárra és megkeresi azt a gazember Rajcsicsot.

Ha nem fizet, akkor vagy ő elpusztul, vagy én

— mondta Palotás.

Barákovics Sztipán szemtanu kijelentette, hogy az esernyőt Rajcsics tartotta el Palotás hátán és nem megfordította. A verekedés kezdeményezője Rajcsics volt, aki, miután a körülötte lévőket végetvetettek a verekedésnek, 5-6 méternyi távolságról lött rá Palotásra.

A lövés után a már megölt embert még arcul is ütötte.

A bíróság még több tanut hallgatott ki.

Györgyevics Jován védő kérte a bíróságot, hogy

hallgassa ki szakértőként dr. Sugár Miklós idegspecialistát

annak a körülménynek a tisztázására, hogy Rajcsics a kritikus percekben annnyira elvesztette-e önruralmát, hogy nem volt beszámítható.

A bíróság úgy határozott, hogy a tárgyalást ma délelőtt 9 órakor folytatja és akkor közli határozatát a védő indítványa tekintetében.

A vajdasági cionista mozgalom husz éves jubileuma

Husz év előtt néhai Jehuda Brandeis kezdeményezésére Noviszádon megalakult az első vajdasági cionista helyi szervezet. Ez a kis csoport feladatul tűzte ki, hogy a zsidó életet nemzeti alapon újjászerveze és hogy harcoljon Palesztináért, a zsidó nemzeti otthonért. Ez a harc már husz éve folyik és ma már a cionista ideológia a vajdasági zsidók legszélesebb rétegeiben gyökeret vert. Azóta új generáció nőtt fel, mely öntudatosan zsidónak vallja magát és szerves része azon nagy cionista mozgalomnak, amely minden ellenállás dacára a zsidó nép szabadságáért és Palesztináért küzd.

A jubiláris ünnepek programja a következő: szombaton este 9 órakor akadémia és hangverseny. Vasárnap reggel 9 órakor ünnepi istentisztelet a templomban, 10 órakor nagy ünneplés. Délben egy órakor közös ebéd és délután 3 órakor városközi konferencia. Vele párhuzamosan pedig a női szekció, WIZO gyűlése.

Az ünnepeken résztvesznek dr. Dávid Albala, dr. Mose Schweiger, Reza Steindler, dr. Alice Rosenberger, Erika Lenard és több helybeli szónok, a »Haschirah« énekkara, a »Juda Makkabi« tornászai és az »Ivrija« és »WIZO« dilettánsai. Az ünnepek a zsidó kulturotthonban lesznek. Belépődíj 10 és 5 dinár.

A noviszádi rendőrség április folyamán adja ki az új kerékpárszámokat

Bájjics Milán noviszádi rendőrigazgató elrendelte, hogy az új noviszádi kerékpárszámokat április hónap folyamán adják ki. Tekintettel a rendkívül nagyszámú noviszádi kerékpártulajdonosra, a kerékpárszámért való jelentkezést beosztották oly módon, hogy az 1-től 400-ig terjedő számok tulajdonosai április 5-én, a 401-től 800-ig terjedő számok tulajdonosai április 6-án, a 801-1200 számok tulajdonosai április 11-én, az 1201-1600 számok április 12-én, az 1601-2000 számok április 13-án, a 2001-2400 számok április 14-én, a 2401-2800 számok április 15-én, a 2801-3200 számok április 17-én, a 3201-3600 számok április 18-án, a 3601-4000 számok április 19-én, a 4001-4400 számok április 20-án, a 4401-4800 számok április 21-én, a 4801-5200 számok április 22-én, az 5201-5600 számok április 24-én, az 5601-6000 számok április 25-én és a 6000-6300 számok április 26-án jelentkezzenek az új kerékpárszámért. Valamennyi kerékpártulajdonos köteles a feltüntetett napon megjelenni a rendőrségen kerékpárjukkal és régi igazolványukkal együtt. Minden tulajdonosnak jelentkezési ívet kell vásárolni a 20-as számú szobában, azt kitöltve és 5 dináros okmánybélyeggel ellátva beadja. Mellékelni kell még 15 dinárt az utalpra és 12 dinárt az új számért. Tehát összesen 32 dinárba kerül a jelentkezés.

Ha valaki személyesen nem jelenhet meg gépével a rendőrségen, maga helyett mást is küldhet.

Iparosoknak leszállított árdijszabás

Iparosoknak, a villanyáram fogyasztóinak, Noviszádon.

Értesítjük fogyasztóinkat — a noviszádi iparosokat, hogy április elsejétől kezdődőleg új »vegyes árdijszabás« vezetünk be, amelynek az a célja, hogy mélyen leszállított áron, azaz 3.—, illetve 2.— din. kWh. az összes iparosoknak lehetővé tegye a jelenkor villanyos készülékeinek és szerszámjainak, valamint jobb világításnak használatát. Minden egyéb részlet kitérül abból a körlevélből, amelyet a bejelentő-lappal együtt megküldünk Önnek. Felkérjük az igen tisztelt érdekelteket, hogy a bejelentőlapokat saját érdekükben haladéktalanul kitölteni és vállalatunknak beküldeni sziveskedjenek. Az összes felvilágosításokat megadja propagandaosztályunk, melynek feladata az Ön érdekeit megvédeni.

NOVOSADSKO ELEKTRICNO D. D.

««(III)»»»

A ZENE GYÓGYITJA AZ IDEGBAJT

Ha igaz, hogy az idegbajnak a muzsika a legjobb gyógyszere, próbálják meg az ideg orvosok. Miként hat rájuk a macskazene?

FANYAR TÓBIÁS

Vihar a bán kabinet-itodójában

Pávlovics Koszta báni osztályfőnök becsületsértési pert indított Gaszparini Gyorgye mérnök, báni tanácsos ellen

Ez év február 10-én heves jelenet játszódott le a noviszádi báni hivatalban Pávlovics Koszta báni pénzügyi osztályfőnök és Gaszparini Gyorgye mérnök, báni tanácsos között. A bán kabinetitodójában egy pénzügyi kérdésről tanácskoztak Rájics volt bán. Pávlovics Koszta pénzügyi osztályfőnök és Gaszparini Gyorgye mérnök, báni tanácsos. Pávlovics nem osztotta a bán és Gaszparini mérnök nézetét és Rájics bánhoz fordulva kérte, hogy mivel meggyőződése ellen kellene cselekednie, Rájics bán mentse fel a báni építésiügyi bizottságban viselt tisztviselésétől, ahova a kérdés végleges elintézése tartozott. Hangsúlyozta Pávlovics osztályfőnök, hogy nem áll módjában az ügy érdekében tevékenységet kifejtetni.

Gaszparini mérnök erre — mint azt Pávlovics osztályfőnök a vádiratban feltünteti — »durva, társadalmi körökben, különösen bá-

ni tanácsosok között szokatlan élel támadt rá.« A bán kabinetjében jelen volt Vlačics Miroszláv, az ellenőrző hivatal főnöke és Dimitrijevic Blagoje, akiket Pávlovics pénzügyi osztályfőnök tanuskodásra kért fel és elhagyva a bánhoz épületét, becsületsértésért bünvádi feljelentést tett a járásbírószágon Gaszparini mérnök ellen. Angyalkovics Szteván büntető járásbíró tegnap tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, Pávlovics osztályfőnök szavain nagyon felindult, de a »hazug« szót nem használta, mindössze azt mondta, hogy »hazugság«, ami felindult állapotára való tekintettel megbocsátható, helytelen kifakadás. A koronatanu, Rájics Szvetiszláv volt bán, betegsége miatt nem jelenhetett meg a tárgyaláson, ezért a bíróság a tárgyalás folytatását április 15-re halasztotta el.

Az odzsaci Fonó és Kötélverő gyár R. T. 600 munkást elbocsátott

További elbocsátások várhatók

Az odzsaci Fonó- és kötélverő gyár igazgatósága a munkások heti kifizetésével kapcsolatban 600 munkásnak felmondott. Az elbocsátásokra azért került sor, mert a Narodna Banka nem adta beiegyezését a gyár valutavásárlásához s így a gyár nem eszközölhette a szükséges nyersanyag bevételeit sem, elsősorban jutát.

Dr. Ertl János nemzetgyűlési képviselő, a gyár vezérigazgatója minden lehetőt megtett az illetékeseknél, hogy az elbocsátásokat elkerülje, fáradozása azonban eddig eredménytelennek bizonyult.

Ebből kézenfekvő a következtetés, hogy a gyár a közel jövőben újabb elbocsátásokat lesz kénytelen eszközölni. Odzsaci lakosságát nagyon lesújtón érintette a hír, a lakosoknak mintegy nyolcvan százaléka ugyanis közvetve vagy közvetlenül kapcsolatban áll a fonó és kötélverő gyárral.

Hír szerint a többi textil- és kendergyárban is nehézségek léptek fel a Narodna Banka állásfoglalása miatt és a mladenováci kendergyár is kénytelen volt munkásai egy részének felmondani.

ÁLLANDÓAN EMELKEDIK A FÖLD ÁTLAGOS HŐMÉRSEKLETE.

Igy állapítja meg némely tudós, Ki csillagokban s föld mélyén kutat; S nem mondja: miért van, hogy mostan tavaszkor

A hőmérő fagypont körül mutat?

FANYAR TÓBIÁS

««(III)»»»

A SIROK DEMOKRÁCIÁJA.

Joseph L. Pfeiffer, Newyork demokrata képviselője azt az érdekes törvényjavaslatot terjesztette a kongresszus elé, hogy az új állami temetőkhöz csak teljesen egyforma sírköveket engedélyezzenek. Azt kívánja Pfeiffer, ne engedjék meg, hogy a gazdagabbak kimagasló és díszes sírköveket emeljenek elhunyt hozzátartozóik sírjai fölé; ne díszlegjenek ezek a sírok, mikor a szegény sorsban elhunyt kiváló emberek sírjait csak szerény sírkövek jelzik.

HIREK

DERÜLT IDŐ,

A HŐMÉRSEKLET NEM VÁLTOZIK

Jugoszlávia keleti és nyugati részének kivételével derült idő volt, a hőmérséklet nyugaton csökkent, keleten emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Kupresen —8, a legmagasabb Szpitthen +15 fok volt.

Időjelzés: Tulnyomórészt derült idő várható, helyenkint reggeli köd. A hőmérséklet nem változik, de az éj folyamán enyhe fagy még lehetséges.

Április elseje

Ma, a bolondos április hónap első napján az egész világon újra felviharzanak a tiszavirág-életű áprilisi tréfák. Tavaly április elsején hiába fogadták meg ezren és ezren, hogy a legközelebbi április elsején pedig nem ülnek fel az ugratásnak, ma reggel jóformán még fel sem ébredtek, máris azon veszik észre magukat, hogy újra becsapták őket. Április elsején nemcsak a kiskorúak viccelnek mértéktelelenül, hanem a meglelt komoly emberek, sőt köztudomásúan a napilapok is. A Reggeli Ujság szerkesztősége is jónéhányszor sikeresen elsütött több kacagtató, de alapjában véve ártatlan tréfát, a mai napon azonban az olvasó bármily gyanakvással is veszi kezébe a lapot, nem talál benne áprilisi mókát, ha csak a különböző fegyverkezési és mozgósítási híreket nem hajlandó annak minősíteni. Sokkal komolyabbak ma az idők, semhogy áprilisi tréfáknak lenne helyük a lapban, másrészt, valljuk be, manapság a világtörténelem néha olyan izgalmas meglepetéseket okoz, amelyekkel a legképráztatóbb áprilisi tréfa sem veheti fel a versenyt. Ha tavaly április elsején valaki megjósolta volna az újságokban mindazokat az eseményeket és változásokat, amelyek azóta Európában végbementek, Európa nagy része hitetlen kacagással válaszolt volna: Pompás vicc! Ezért nem érdemes ma áprilisi tréfát fabrikálni, várjuk meg inkább a komoly meglepetéseket.

«««★»»»»

— CSÜTÖRTÖKÖN KEZDŐDIK AZ ISKOLÁK HUSVÉTI SZÜNETE. A közoktatásügyi minisztérium közli: Az elemi, polgári, közép- és tanítóképző iskolákban a husvét szünet április 6-án és nem 7-én kezdődik és április 17-ig tart. Az összes iskolákban április 17-én kezdődik a tanítás.

— Meghalt dr. Gráber László pansevói ügyvéd. Dr. Gráber László pansevói ügyvéd 61 éves korában tegnap reggel elhunyt. Gráber László a jugoszláviai magyar párt megalakulásakor résztvevő munkájában, de később visszavonult a politikai élettől.

— Lopás Noviszádon. Ádám András noviszádi szobafestő feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopott tőle 1000 dinár értékű különféle szerszámot. A rendőrség megindította a nyomozást.

— ELHALASZTOTTÁK AZ »IDE GYERE RÓZSÁM« HOLNAPRA TERVEZETT NOVISZÁDI ELŐADÁSÁT. A noviszádi Beltéri Katolikus Kőr dr. Vilt Vilmos halála miatt elhalasztotta az »Ide gyere rózsám« c. operett holnapra tervezett előadását. A megváltott jegyeket visszaveszik, vagy pedig kivánságra érvényesítik a darab husvét első vagy másodnapján délután megtartandó előadására.

— MAI IDEGEK. Roubaix francia városkában zsufolt nézőtér előtt játszottak egy filmet. Az egyik jelenet közepén hirtelen elszakadt a film és a vásznon egy kis vörös fény villant meg. De csak szempillantásra. A mozi első sorában ekkor elkialtotta magát egy hang: »Tűz van, meneküljünk«, mire a zsufolt nézőtérben tróztatos pánik tört ki, az emberek ordítva, eszüket vesztve a főkijárat felé tödultak, senki sem vette igénybe a vészkijáratokat. Az erkélyről egymásután ugrottak le a földszinti nézőtérre s egymással semmit sem törődve igyekeztek a »tűzveszélytől« életüket megmenteni. A vetítőkamrában valóban meggyulladt az egyik filmtekerés, de azt a gépésznek egy perc alatt sikerült eloltania azonnal, teljesen egyedül. A szakértők megállapítása szerint azonban még ha nem sikerült volna eloltania a tüzet, akkor sem fenyegette volna veszély a nézőteret, mert a vetítőkamra tűzbiztos. A filmpániknak két halottja és tizenhét súlyos sebesültje van.

— ADAI HIREK. Filipovics Kruniszláv Senta járási állatorvos, Báland Dezső Ada községi állatorvos és Nagy Frigyes községi tisztviselő március 23, 27, 28-án löszemlért tartottak. Ez alkalommal a fiakkerosok, fuvarosok és iparvállalatok lovait beoltották. — Az adai elemi iskolákban a husvétii szünet április 7-től 17-ig tart. — Knezsevics Milivoj járási mezőgazdasági referens és Báland Dezső állatorvos április 3-án Poésáron a község részére 10 darab sertés apaállatot vásárol.

— Gondatlanságból okozott emberölés miatt kéthavi szigorított fogházra ítétek egy noviszádi kábelgyári munkavezetőt. A noviszádi törvényszék egyesbírósnak tegnap délelőtt hirdetett ítéletet Damjanovics büntető egyesbíró Nagy Bálint kábelgyári munkavezető, valamint Ács Lajos és Hutorog Gligorije kábelgyári munkások ügyében. Mindhármukat azal valóta az államügyészség, hogy 1936 június 27-én gondatlanságuk révén életét vesztette Duraskóné, Kasza Ágnes munkásnő. A kritikusan napon Nagy Bálint munkavezető az egyik gözkazán fedőlapját nem erősítette kellő szorososan a kazánra, s a kazán három és fél légkörre emelkedett göze a fedelet olyan nagy erővel dobta le magáról, hogy a súlyos vaskorong agyonujtotta Duraskónét. Az ügyben már mintegy tíz tárgyalást tartottak, ítélet-hirdetésre azonban csak tegnap délelőtt került sor, miután több szakértőt kihallgattak. Damjanovics büntetőbíró gondatlanságból okozott emberölés miatt bűnösnek nyilvánította Nagy Bálintot és két havi szigorított fogházra ítélte, a másod- és harmadrendű vádlottat felmentette a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

Furcsaságok

Braewell angol képviselő, a parlamenti konyhabizottság elnöke, politikai koktélt-délután rendez a Westminster palotában, amelynek nevezetessége a »Chamberlain esernyője« című koktél lesz. A menü a következő: esch pimasz nyársra huzva, német étvágyfaloak, francia-orosz kevert zöldség, danzigi nyelv. habart keleteurópai darázs-fészek.

A sziam kormány volt királyától, Praszadhipoktól, aki lemondása óta Angliában éli száműzetésben, megvonta a nyugdíját, mert élesen bírálta a sziam közállapotokat. Még szerencse, hogy öfelségének a nyugdíjaztatás után batszámillió font magánvagyonra magánvagyonra maradt és így elcséj a fűszerszámlákra valahogy ki tudja fizetni szegény.

Hatvankilenc éves korában meghalt Pakoe Boewono jávai szultán, akinek főszenevédője volt a szerencsejáték és a játékközből való csalást ural. Kőfői felségjognak tekintette Hogy nem tudott eljanni Klementina nénihez legalább egy busu kokkaparfira!

A londoni állatkert majomországában polgárháboru tört ki, mert a páviának az orangután. és esimpánzüzrselket minduntalan elverik a husz-fazék mellől. Ünöllő töprengés: vajjon ök majmolják-e az embereket, avagy mi a páviánakat?!

— VEBÁSZI HIREK. Vasárnap, április 2-án este 7 órakor az evangélikus templomban nagybőjti ájtatosságot tartanak az énekkar és a konfirmánsok közreműködésével. — A pék-borbély-mészáros- és vendéglős tanoncok részére április elsejétől kezdve hátfőn délutánonként 4-5 óra között tartják a kötelező testgyakorlatot. — Az evangélikus egyház-község most tartotta közgyűlését, melyen a következő új vezetőséget választották: felügyelő Breitwieser Péter, gondnok Méder Fülöp, jegyző-könyvvizetők Mensch Keresztély tanító, presbíterek Mensch Henrik taktarépképzési igazgató, Rick Mihály, Threisz Adolf János, Krieger Jakab, Breitwieser Henrik, Róth Péter, Kirszt Jakab ács, Hilkene Jakab gazdálkodó, Hilkene Pál, Schiffler György, Trumpf Péter, Lorenz Frigyes, Scholz Vilmos, Gebel Jakab, Szeibert Fülöp, Kuntz Károly építész, Ortog András és Zepp József. Az új költségvetés 189.700 dinárra rug. — Akik 1939-re még nem fizették meg a jégkárbiztosítást, legkésőbb május 1-ig okvetlenül fizessék meg a község házában. — A szőlő és gyümölcstermelő szövetkezet otthonában, Lang Krisztof vendéglőjében április 2-án délután tartják meg a szokásos havi összejövetelt szakelőadásokkal. Ugyanakkor megbeszélnek az évi műtrágya és arzénvegyületek beszerzésének kérdéséről. — Béni Fülöp tanító házában betörők jártak és a göréből több zsák kukoricát lopnak. A lopott kukoricát másnap reggel az egyik uccai árokban megtalálták. A községi előjáróság a következő munkákat adta ki nyilvános árlejtéssel: A zsiliphez vezető járdát Schneider Fülöp kőművesnek négyzet méterenként 23.35 dinárért, a vasúthoz vezető átjárók kiépítését Heck Frigyes kőművesnek 30.800 dinárért, végül a bikaállónál építendő beton trágvagódrót 4200 dinárért Schmidt Károly kőművesnek.

— Erkölcstelen merénylet kísérletéért hathavi szigorított fogházra ítétek egy 57 éves kulai lakost. A szombori törvényszéknek tegnap délelőtt tárgyalták Kolmann Johann 57 éves kulai lakos liliomtíprási kísérletének ügyét. Kolmann a vádirat szerint 1937-ben erkölcstelen merényletet kísérelt elkövetni egy 6 éves kislány ellen. A bíróság a tanuallomások és perbeszédék után bűnösnek nyilvánította Kolmann és hathavi szigorított fogházra ítélte.

— BAJMOKI HIREK. A községi előjáróság felhívja mindazokat, akik jégbiztosításukat az 1939 évre még nem fizették be, hogy 8 napon belül teljesítsék a befizetést. — A bajmoki képviselőtestület március 30-án Mándics Máté elnökletével tartott közgyűlésen az Önkéntes Tűzoltó Testület által kért helyet a laktanya felépítéséhez megadta. — Az üreedsben lévő rendőrzetű állásra Tokár Mátyás szvetozármileticsi lakost nevezték ki. — A Biskup Antunovicsa uccában mély kutat furatnak. — A község részére egy fiaktkert vásárolnak. — Heti piaci árak: a buza métermázsája 156 dinár, tengeri 100-105, árpa 150, korpa 115, burgonya 100 dinár. A tyuk kilójáért 7-8 dinár fizettek. A kövér kacsáért 10-12.50. A kövér sertésért 8 dinárt, választási malacok párja 220-250 dinár, a tojás darabja 50 para.

— Varsó és a vérátömlesztés. A vérátömlesztés mai gyakorisága mellett majdnem minden kultúrországban ki-fejlődött az önkéntes »véradományozók« mestersége, de ez a »fogalkozás« talán sehol sincs olyan tökéletesen megszervezve, mint a lengyeleknél Varsóban, a Czerwonego-Krzywa-uccában van a »Vérátömlesztési Központ« ahol éjjel nappal két ügyvelés ül a telefon mellett, hogy bármelyik percben szolgáltatásra rendelkezze az adott esetnek megfelelő véradományozót. A központ feladatát megkönnyíti hogy a hivatalos jegyzékben nem kevésbé, mint 150 férfi és 400 női véradományozó szerepel, míg 200 tartalékban van Mindegyiküket alaposan megvizsgálták és vérszámotok szerint osztályozták életkoruk 21 és 45 év között változik. A nők többnyire diáklányok, medikák, vagy a Lengyelországban is nagyon népszerű cserkészlet kötelékébe tartoznak. A férfiak között sok a munkás az iparos és az — at léta. A negyvenöt évét meghaladott véradományozó a »tiszteletbeli« címet kapja meg, ami annyit jelent, hogy — bár ezentul nem lesz tényleges szolgáltatban — részt vehet az egyesület ünnepein, közgyűlésein és a kórházakban rendezett szakmabeli összejöveteleken. Varsóban rendes körülmények között száznál több vérátömlesztést végeznek havonta s az adott vérmennyiségből ezer gramnyit a szegény betegek számára tartanak fenn. Egy-egy vérátömlesztés nem haladhatja meg a hatszáz grammot és minden »adót« havonta csak egyszer vehetnek igénybe. Amint látjuk, lengyel barátaink figyelemre mindenne kiterjed.

Husvétra
RUFF-csokoládét

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od Minisztarsztva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

— Hány becsületrendes van a világon? Párisból jelentik: Külföldön a francia Becsületrendről beszélve a legtöbb ember vékony kis vörös szalagot lát egy elegáns férfizakó bal gumblyukában. Azzal minderké tisztában van, hogy ez az érdemrend a legmagasabb francia kitüntetés, de azt már kevesen tudják, hány osztálya van; azt pedig hogy hány Becsületrenddel kitüntetett férfi és nő él jelenleg nemcsak francia földön, hanem külföldön, azt eddig még itt Párisban sem tudta senki. Most aztán az új kiívezésekkel kapcsolatban megjelent a legújabb megbízható kimutatás a Becsületrend különböző fokozatainak tulajdonosairól. Ezek szerint a világ egyik legnépesebb érdemrendjével a következőket tüntették ki: 95-en hordhatják jelenleg a nagykeresztet; 569-en főtisztek 305.700-en parancsnokok, 29.099-en tisztek és 165.602-en lovagok. Talán még érdekesebb, hogy a kitüntetettek közül különleges (főleg katonai) érdemkért számos francia állampolgár külön havi díjazást kap. Pontosan 64 nagykeresztet, 390 főtiszt, 1874 parancsnok, 13.016 tiszt és 116.526 lovag részesül ilyen tiszteletdíjban. Aki valaha megfordult a francia fővárosban és most elolvassa ezt a jegyzéket, bizonyosan elcsodálkozik, hogy végeredményben ilyen kevés Becsületrend »van forgalomban«. Mert ha idekint jár-ke az ember, az a benyomása, hogy minden második jobban öltözött becsületrendes ott virít a kabátajtó. Kátán a kis veres szalag s minden tizedik a tiszt gombbal és minden huszadik az aranyozott pléhlemeze szerelt parancsnoki rozettával büszkélkedik. Ez a tévedés újabb bizonyíték amellet, hogy a látszat csal — még akkor is, ha a Becsületrendről van szó.

— Női tavaszi kabátok, a legújabb modellek, nagy választékban jutányos áron kaphatók Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

— HUSVÉTRA vidékieknek saját érdekük, hogy csokoládényulakat és gyönyörű husvétii tojásokat, töltve finom bonbonnal, nagy választékban és legolcsóbb áron Hacker cukrász-nál szerezzék be. Noviszád, Kralja Petra II. 9. 1/2 kilogramos nagy tojás finom bonbonnal töltve csak 28 dinár — Amerikából Ázsia felé repül egy óriás repülőgép. San Franciscóból jelentik: A »Panamerican Airways« repülőgépsasag óriás gépe, a »Californian Clipper« elindult első távolkeleti útjára. A repülőgépen a 11 főnyi személyzetet kivül 25 utas van.

— MOTOROS BABA. Néhány nappal ezelőtt helyezték üzembe a »motorbiciklis babaasszonyokat« Londonban. London nagy kórházai-ból legújabbban telefonhívásra percek alatt a város bármely részébe érkezik a motorbiciklis babaasszony, motorbiciklijén magávalhozott teljes felszereléssel, hogy világra segítse a gyereket. Három nappal ezelőtt vetették igénybe először a modern szolgáltatást. Ernest Edwards sofőr telefonált izgatottan segítségért. Hét perccel a telefonhívás után a motorbiciklis baba világra segítette a kis John, akiből híres személyiség lett. Az angol lapok teljes oldalas fényképsorozatban mutatják be a motorbiciklis bábák érdekes és kitünő működését.

— Orvosi recept szerint legjobb szemüveg legolcsóbb áron Noviszádon Benedek diplomás optikusnál kapható.

— **BÁCSKOPETROVOSZELŐI: REK.** Szabó István tanyai sori kocsmáros, aki öt napon keresztül aludt — csütörtökre virradóra örökre elaludt. Nagy részvét mellett temették el. Csütörtökön temették még Mészáros Istvánt, aki rövid szenvedés után 74 éves, és Böresök Györgyöt aki 73 éves korában halt meg. — A báni uton április 15-én nyilvános árverésen eladják a fűtermést. — A község legutóbbi képviselőtestületi gyűlés egyhangú határozata értelmében 126 ingyen házhelyet sorsol ki. Egy házhely 120 □ öles. — Legutóbbi heti piaci árak: Buza 152, tengeri 103—106, korpa 104, baromfi kilogrammja 8.30, választási malacok párja 170—260 dinár volt.

— **Odzsácín a gazdákat felelősségre vonja a községi előljáróság, ha tűz esetén nem nyújtanak vízsegényt.** Egy nemrég történt nagyobb odzsáci tűzeset alkalmával azt tapasztalták, hogy feltűnő részvétlenség nyilvánult meg a lakosság részéről a segélynyújtást illetően. Ezért a községi előljáróság a vizellátás biztosítása céljából legutóbb hatvan gazda között bádóg tűzjegyet osztott ki, mely legkevesebb egy fuvar víz szolgáltatására kötelezi a jegytulajdonost tűz esetén. A tűzjegyet a tűz színhelyén veszik át a gazdáktól és azokat ezután más gazdák között újra kiosztják. Ha valamelyik gazda két egymást követő alkalommal nem vizet valamely tűzhez, úgy a községi előljáróság felelősségre vonja.

«««(IIII)»»»

Halálfelelem

Kórházban, lábadozó beteg, ültem sápadtan ágyam szélén: papiros felett görnyedezve bukkant rám barátom, az éjjél.

Észre se vettem volna jöttét, lázas szavakat róttam-szóttam, de ketten jöttek és a másik gunyosan nevetett mögöttem.

Hunyorgó szemmel, hökkent szívvel kémlelve pillantottam hátra: az éjjél balján rámvigyorgott a halálfelelem, a gyáva.

»Hiába kapkodsz és virrasztasz, hiába sietsz lázzal-hévvvel, amerre tartasz, ha-ha-ha még csak az utnak feléig sem érsz el...»

Igy szólt, tréfásan hátbavágott, majd beleröhögte fülembe: »Meghalsz! A célt még meg se látod s már réges-régen a fül lep be.«

A toll kihullott a kezemből, fületem rémülten befogtam és feljajdultam keservesen: Jaj, az igazság hol van, hol van?!

Mért maradnak, kik fásult szível céltalan boladoznak föl — le és miért kell dolgavégezetlen bebujni másoknak a földbe?

Hisz ez az élet így is, úgy is kegyetlen játék, ócska tréfa: miért ne hihetnénk bár végül, hogy mégis szép volt s akadt célja?

Mért nem alszunk el mint a gyermek, vig játék izével a szánkon? Ha úgy is fáj az egész élet, mért kell, hogy a halál is fájjon?

Homlokomról veríték csorgott. Föltártam sarkig az ablakot. Az üteremet tapogattam és nem haltam meg. De meghalok.

KOMÁROMI JÓZSEF SÁNDOR

SZÍNHÁZ-FILM

A sárospataki gimnazisták előadták angolul „Az ember tragédiájá“-t

Sárospatak, március.) Az angol pázsit egyenlő, selymes minőségének és smaragd színének állítólag igen egyszerű titka van. Mindössze néhány évszázadig kell gondosan kezelni, hengerelni és nyírni. Ugylátszik a pedagógiában is van valami hasonlóan egyszerű titok. Mindössze néhány száz évig kell ugyanazon a helyen neveléssel foglalkozni és akkor ilyen eredmény jön létre, mint a sárospataki vár árnyékában és a teológiai ősi főiskola fényében működő új angol gimnázium, melynek növendékei előadták angol nyelven »Az ember tragédiájá“-t.

Önkéntelen műkedvelő és diákhumorra elkészülten utazott le a riporter erre a színházi eseményre és komoly nagy élménnyel gazdagodva tért vissza. Másfél napig élni ebben a tiszta, boldog levegőben, amelyet százhusz fiatal diák és velük kedélyileg egykoru tanárai közös munkája teremt — havasi nyaralással ér fel!

Százhusz diák él ezekben a fehér hálfőtermekben, sakkozik a pihenő órákban a játékszobákban, dolgozik az iskolai leckék elvégzése után az asztalos és vasiparos műhelyben, játszik a torna- és vívőtermekben és a futballpályán. Külön sporttanárja van az intézetnek, »benszüllött« angol, s

a sport főtanárgyának számít. Nyüzsögnek a fiúk zöldzákos diák ruhájukban, mint egy méhkaptár a szemlélő számára ismeretlen szabályok szerint. Most minden nyüzsgés egy célt szolgál: az esti előadást, melyre két hónapja minden szabad idejükben készültek. Megy is minden, mint a karikacsapás. Pedig Lucifer (Horváth István), aki egyszersmind főrendezője az előadásnak, még tegnap lázas betegesen feküdt és Adám (Kiss András) is rekedt kisé. De a munka láza meggyógyította a másféle lázat és ma már a többiekkel együtt vonulnak lépcsőn fel, le, vidám trappolással, hol párduebört, hol athéni tógát, hol különböző fatörzseket, vegytani felszereléseket s más kellékeket cipelnek.

Elképzelhető az az összjáték, amellyel a fiúk egymást segítik. A díszleteket tervező (komoly festőtehetségnek látszó) Fejér Zoltánnak és Samu Istvánnak ugyszólván mindenki segédkezett. És Szőke professzor ur is ingujjra vetkőzve segít a fák és bokrok felállításánál a kis színpadon, amit hallatlan technikai ügyességgel, vezetéssel és világítási effektusokkal (bizony!) varázsoltak komoly »nagy« színpaddá. Maga Németh Antal, aki váratlanul megérkezett az előadásra, is meglepődött a remek trükköktől, melyekkel a különböző díszleteket percek alatt zsinórpádlás s más segédeszközök nélkül kicserélik.

Az öltözésben, amit a konyha mögött rendeztek be, óriási élet van természetesen. Adám (Kiss András) kisé tulszolidnak találja

a tanári kar által előirt párduebör hosszúságát és a ruza ize sem izlik neki sehogy sem. Lucifer teljesen egyéni felfogásban játszik. Most magyarázza el az egyik tanárnak, hogy

a szociális tendenciákat igyekszik hangsúlyozni. Általános probléma a nézőtérén a szülők és megjelent előkelőségek közt, hogyan mondja a kis szőke gimnazista Éva (Mátyás Sárika VII-es növendék), hogy anyának érzem magam?

Hát nem mondja. Mindössze a »Future of monking«-ról mond valamit...

— Elvégre mindennek van határa, még az angol szabadelvűségnek is — mondja Képes Géza tanár ur. De hát ez a részlet el is vész a képek hallatlan élénkségében. Imponáló, ahogy a tömegjeleneteket megjátsszák a gyerekek, ahogy a londoni színpadon a katona, vagy az ibolyaárus kislány szerepéből »kihozzák a szimbolumot« és ahogy a falanszter-jelenet tudósa teljesen egyéni iniciatívából úgy beszél angolul a jövő kegyetlen antropologusának szerepében, mintha japán volna.

Az ember azt hitte volna, már az is szép, hogy angolul beszél angolul. De hát ez semmi ezeknek a fiúknak.

A professzor uraktól megtudom, hogy például az egyik ötödikes diák, a kis báró Radvánszky, aki egyébként olyan, mint egy hollywoodi filmangyal, akit az Isten is Durbin partnerének teremtett, — legszívesebben angol filozófusokkal foglalkozik. De azért nem kell félni: interjú során kiderül, hogy utálja a főtt tésztát, diplomátának készül és

a krémespitért tartja a filozófia mellett az élet egyik legfőbb javának.

— Igen, — mondja az angol internátus vezető tanára — ez az, amit mi, azt hiszem, megoldotunk. A fájdalommentes átmenetet a gyermekkorból az ifjúkorba. Hogy mivel? Talán a haptákbaállítás kikapcsolásával, a pajtási viszsonnyal diák és tanár közt, a rengeteg sporttal és azzal, hogy nem tiltunk meg eleve semmiféle gondolatot!

— Politikával nem foglalkoznak a fiúk?

— Nem. Inkább történelemmel, — hangzik a válasz. — Mi a jövőre neveljük őket. F. Á.

«««(IIII)»»»

A Gyurkovics lányok Pasicsevón. A paciscevói Magyar Közművelődési Egyesület rendezésében husvét vasárnapján színrehozzák Herczeg Ferenc »Gyurkovics lányok« című vígjátékát. A vígjáték főbb szerepeit Virág Marika, Kaszper Sándor, Szentmártoni Manci, Roginer Sándor, Bán Juliska, Tóth Jucika, Hicsik Viki, Szabó Feri, Molnár Miska, Vig Feri, Bán András és Szabó Imre játsszák. Az előadást Hicsik rendezi.

Uránia mozi Noviszádd:

Az ifjúság büne

Főszereplők Pola Negri, Hermann Braun, Suse Graf és Herbert Hübner

Az ifjúság bűnét minden anyának látni kell, különösen azoknak, akik gyermeküket mindenek fölé helyezve szeretik és minden botlásukat szívesen megbocsátják. Carmen Casini — Pola Negri — balettpatkány korában szerelemben esik Bartellel — Herbert Hübner — és következménye, Cecil — Hermann Braun — az öt istenitő anya erélytelensége révén olyan életet él, amelyet minden elkényeztetett fiú vagy lány. Cecil mindent természetesen vesz, autót vásárol, költelezik és anyja, a világhírű énekesse lett Carmen Casini boldogan fizeti minden adósságát. Cecil ezt természetesen veszi. Mellesleg autóversenyző. Így egy verseny alkalmával, amikor minden áron első akar lenni, kocsija felborul és a hideg időben hozzáfutó anyjának a hideg levegő tönkre teszi mindörökre a hangját. Máról holnapra szegények lesznek, Cecil azonban mit sem tud és költelezik. Egy éjjel 15.000 dollárt veszít kártyán, anyja, hogy megmentse a börtöntől, vagy a haláltól, mert hiszen az adott csekkre már nem volt fedezet, szerződést köt, bár tudja, hogy sona nem énekelhet.

Egy botrány keretében kiderül az igazság. Amikor Cecil tudomást szerez anyja csalásáról, maga itéli el a legdurvábban, elfelejti, hogy anyja mindent érte cselekedett. És ekkor Cecil életében először, hatalmas pofon csattan el az arcán. A pofonnal új élet kezdődik és a film jó beféjezést nyer. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, hogy jegyét mindenki elővételben szerezze be, az Uránia telefonszáma 33—30.

Apróságok

Fritz Kortner, a világhírű német színművész Hollywoodba szerződött. Az RKO studio szerződtette Kortner mint színészt és rendezőt. Ő a második neves német művész, akit az utóbbi időben Hollywoodba szerződtettek. Az első Reinhold Schünzel, aki a Metro-gyár tagja és most az »Ice Follies of 1939« című zene- és jégattrakció rendezője.

Hatvanéves korában meghalt Londonban Anglia leghíresebb Shakespeare színészeinek egyike, Rey Byford. Ő volt a legjobb Falstaff és zseniálisan játszotta Shakespeare műveiben — a bolond-szerepeket. Ő volt a stratford-on-Avon-ban rendezett ünnepi játékok főszereplője.

APRILISI FOX HIREK

Az újságokban sok hírt olvasok: Örömet jósolnak a csillagok, Fegyverkezésre nem lesz többé szükség,

Mert véget ér a háborus feszültség. Más hír: csatát vív a magyar s a tót, S ma vizre bocsájt egy csatahajót Nagy Németország, mely kis népeket véd,

Ezzel keresi a kis népek kedvét. Be is mutatják ezt majd a muzik, S hogy a Duce s Goering találkozik. A béke készül — örömben sirtam, Naptárra néztem, s láttam: április van.

FANYAR TÓBIÁS

SPORT

KETTŐS BAJNOKI MÉRKŐZÉS PEROVGRÁDON ÉS KIKINDÁN

A petrovgrádi alszövetség holnapi futballmüsorából Petrovgrádnak és Kikindának is 2-2 elsőosztályú bajnoki mérkőzés jut. Petrovgrádon Borac—ZsSK és Obilics—petrovgrádi Radnicski a párosítás, Kikindán Szloga—Jedinstvo és ZsSK—Dusan Szilni mérkőzések lesznek. Vrsacon a Radnicski a jakubai Jugoszláviával mérkőzik.

A második osztály petrovgrádi és kikindai csoportjaiban még tart a téli szünet, de a délbánati csoportban már a második tavaszi forduló kerül lejátszásra a következő beosztásban: Pansevón a PSK—pályán Bánát—BAK és Jadran—PSK, Belacrkván Juppiter—Rapid, Debelyacsán Spárta—Vojvodina és Kovacsicán Szlávia—Viktória.

ASZTALI TENISZ

Dr. Vilt Vilmos halála miatt a NAK—Zagrebi TTC mérkőzés, amelyet holnapra terveztek a noviszádi Katoликus Otthonban, bizonytalan időre elmarad. Ugyancsak elmarad természetesen a zagrebi vendégek tiszteletére tervezett holnapi társasvacsora is

Rövid sport hírek

A noviszádi Rapid játékosait kérjük, hogy holnap reggel félnyolc órára jelenjenek meg a Trgovacski-pályán. — A vezetőség.

A petrovgrádi ZsSK husvét vasárnapján a beográdi Jugoszlávia első csapatát látja vendégül barátságos mérkőzésre.

A NAK kerékpáros-szakosztálya kéri az összes versenyzőket, hogy holnap reggel félnyolc órára jelenjenek meg a nagytemplomnál az utolsó husvételőtti edzésre. Az elmaradt leigazolást minden versenyző utjára megfizesse be a 10 dinár igazolási illetéket. A szakosztály vezetősége kéri a szombori kerékpárosokat, hogy küldjék be a címüket a meghívás végett.

Az Apatin SK holnapi bajnoki mérkőzésére így áll fel: Menráth — Riesz, Borsos — Protics, Schieber, Dombovics — Pucs, Brandt, Misor, Weisz és Szayer.

NAK-hírek. Holnap délutánra kérem a következő játékosok megjelenését az ülésben: félkettőre Lukács, Schneider, Boros, Matheisz, Lakatos, Pázmány, Németh II, Tickmayer, Vinai, Herdi Jovan, Hajdu és Sörös. — Háromnegyedhárom órára: Sovén, Horváth, Lerch, Longaver, Saró, Fehér, Csillag, Maték Tomcsányi, Karaba, Barta és Bódy. — Rendszeres és pénztárosok: Hauswirth, Werner, Wagner Göttel, Klompfer Kuhl, Szukics és Antal Pénztárnyitás félkettőkor. — Az intéző.

NFK-hírek. A holnapi mérkőzések re a következő játékosok megjelenését kérem az ülésben: reggel félnyolc órákor Kuruc, Fürst, Kovács, Toma II, Sétáló Zóvics, Somogyi, Lidlof, Gál Augusztin II, Greifenstein, Baki — Délelőtt 9 órára: Horváth II, Buzgó Zahoray, Gertner, Burai, Pavlovics, Augusztin I, Zsajber, Erdős, Horváth I, Balogh, Pörge és Ruskó. — Az intéző.

A németek lemondták a husvét-ra tervezett német-magyar főiskolai válogatott futballmérkőzést. Az indoklás szerint a német válogatott csapat zömét katonai szolgálatra hívták be s tartalékosan nem akarnak kiállni a magyarok ellen.

Magyar—olasz birkozóverseny lesz április 5-én Budapesten. A magyar válogatott összeállítása: Bencze, Tóth II, Ferencz I, Sovári, Kovács Gy., Riheczky és Bóbis.

Az asztali tenisz világbajnokságát jövőre a francia szövetség rendezi meg Párisban, 1941-ben pedig Németország vagy Magyarország.

Von Cramm, a németek legjobb teniszezője, francia lapjelentések szerint rövidesen feleségül veszi a világ leggazdagabb asszonyát, Barbara Huttont. A hirt bizonyára sokan fogadják kétkedéssel.

A Szombori Sport egyesület évi közgyűlése. A szombori Sport egyesület a Kaszinó nagytermében dr. Grgurov Koszta elnökletével közgyűlést tartott, amelyen Sztojanovics Sztoján a jelentést olvasta fel, míg Schlotzer József pénztáros a költségvetést ismertette. Utána megválasztották az új vezetőséget. Elnök: Dr. Grgurov Koszta, al-elnökök: Dr. Léderec Dezső, Szeveanov Száva, Zwirschitz Károly, titkárok: Sulyok József, Drlyacsán Petar, Sztojanovics Sztoján, ügyész: Dr. Konyovics Fedor, orvos: Dr. Rill Antun, dr. Veres Imre, pénztáros: Scholtzer József, főzónagy Jerkovics Iván, pénztár-ellenőrök József Milán, Mária József, Konsztantínovics Rada, ruhátáros: Majer Béla, futballszakosztály elnök: Dr. Grocsics Djena, I. ref. Fischer Antal, II. ref. Matarić Isza, tenisz-szakosztály elnök: Zwirschitz Károly, I. ref. Gradjanszki Boriszláv, II. ref. dr. Philip Iván, ping-pong elnök: Szevald Franja, uszós szakosztály elnök: Fischer Eugen, I. ref. Csávosi Árpád, II. ref. Nagy Bálint, vívós szakosztály elnök: Dr. Strasszer Gáza, ref. Stebler Ernő, atlétikai szakosztály elnök: Dr. Tóth József, I. ref. Plávisics Vojta, II. ref. Odanovics Nemanja, műkedvelő-szakosztály elnök: Balogh Gyula, I. ref. Galacz Viktor, II. ref. Polacssek Pavle. Választmány: Antics György, Balassa István, Darázsai Sándor, Galac Ilja Kerényi Ernő, Kerényi Imre, Krebsz János, Krizsák József, Konvovics Milán, KoKvalovszki József, Köröm Béla, László István, Márics Vojisláv, Mas'revics Alekszander, Milovanov Mita, Parsetics Karlo, Rakics Gligorije, Sulyok János, Vujics Szamko, helyettesek Ivankovics Szevean, Struklics Petar

A tekéző sport hírei

A noviszádi Herakiesz alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma este félkilenc órára jelenjenek meg a Bauer-pályán a Kramer elleni bajnoki mérkőzésre: Resnyák I és II, Leichtner, Sárceev, Varga, Gyurasevics, Michlicz, Szirák, Kakukska és Somogyi. — A kapitány.

KÖZGAZDASÁG

Mit jelent gazdaságilag a cseh-morva protektorátus?

A Frankfurter Zeitung hatalmas cikkben ismerteti a német protektorátus alá került

Bohémia és Morvaország viszonyait.

Ezeknek a területeknek a nagysága 49.362 négyzetkilométer, tehát több mint 8000 négyzetkilométerrel nagyobb, mint Svájcé, amely 41.300 négyzetkilométer. Lakóinak száma 6.773 152, amiből prágai statisztikák szerint 234.798 német nemzetiségű.

A szudétanémet területeknek odacsatolásával a birodalom területe 583.000 négyzetkilométerre, lakóinak száma 78.7 millióra emelkedett. A protektorátussal együtt most

a Németbirodalom területe kereken 632.000 négyzetkilométer lett, lakóinak száma pedig 85.5 millió.

Területileg tehát felülmúlja Franciaországot, amely 551.000 négyzetkilométer, lakóinak számában pedig Nagybritanniát és Írországot, amelynek 469 millió lakosa van.

A protektorátus alá került terület mintegy 44.000 négyzetkilométerrel kisebb, mint a volt Ausztria, lakóinak száma azonban majdnem ugyanannyi. Népsűrűségi szempontból Bohémiában és Morvaországban

137 lélek jut egy négyzetkilométerre,

tehát több, mint a birodalomban, ahol a népsűrűség 135.

A volt Csehország tehát igen sűrűn lakott terület. Városai közül, amelyeknek lakói százezren felül vannak, Prágának 848.000, Brünnnek 264.000, Maehrisch-Ostraunak 125.000 és Pilsennek 114.000 lakosa van. A németek részint szétszórtan, részint különböző szigetekben élnek, mégpedig Prágán, Pilsenen, Maehrisch-Ostraun kívül Budweiss, Iglau és Brünn körül, továbbá a wischauti nyelvszigeten és Olmütz környékén.

A két tartomány egymáshoz való viszonyáról az alábbiakat írja a Frankfurter Zeitung:

Bohémia

32.441 négyzetkilométer területével majdnem kétszer akkora, mint Morvaország, amelynek a kiterjedése 16.921 négyzetkilométer. Lakóinak száma 4.77 millió szintén a kétszerese Morvaország 2.30 millió lakosának. Valási szempontból

a római katolikusok vannak túlnyomó többségben.

Bohémiában a lakosság 68,5 százaléka, Morvaországban 84,8 százaléka katolikus. Bohémiában a lakosság 12,5 százaléka, Morvaországban 1,5 százaléka zsidó. Az egész protektorátusban mintegy százezer zsidó él.

Foglalkozásra

nézve Bohémia lélekszámának 38 százaléka iparos, 27 százaléka földművelő, Morvaországban az iparosok száma 39, a földművelőké pedig majdnem 30 százalékra rug. A foglalkozási ágak szerint való megoszlás tehát alig különbözik

a Versailles utáni Németbirodalom viszonyától, amennyiben itt az iparban foglalkoztatottak száma a lakosság 41 százaléka, a föld- és erdőgazdaságban működőké 39 százalék volt.

A protektorátus alá jutott területek legfontosabb

földművelő vidékei

Bohémiában fekszenek az Elba völgyében, továbbá Morvaországban a March folyó mellett és ettől nyugatra, a különösen termékeny Hanna vidéken. Bohémia és Morvaország gabonatermését 3.28 millió tonnára becsülik, beleszámítva ebbe a kukoricát is. (1938-ban az egész nagynémet gabonatermés kereken 29.7 millió tonna volt). Más fontos terményei ennek a területnek: gyümölcs, komló, dohány és hüvelyesek.

A volt Csehország

állatállománya

2.3 millió darab, ebből 1.2 millió tehén és 1.95 millió sertés.

Az ipari központok

aszerint alakultak ki, hogy az egyes vidékeken milyen természeti kincsek találhatók. Így a kladnói és beranni gazdag szénterületek és vasérclelőhelyek kifejlesztették a kladnói, prágai és pilseni fém- és vasipart. Ugyanez áll Maehrisch Ostraura is.

Az élelmi és élvezeti cikkeket előállító ipar a nagy közlekedési centrumokban és a különösképpen termékeny vidékeken fejlődött ki, így Olmützben, Gödingben, Prágában és Pilsenenben, különösen a cukorrépa-, szesz- és söripár. Ezzel szemben az iglauri, nachodi, brünni textilipar, valamint a zlini cipőipar inkább történelmi hagyomány alapján fejlődött.

A természeti kincseket

nézve Bohémia termése 2.3 millió tonna kőszén, 745.000 tonna vasérc, 109.000 tonna ólom- és cinkérc, 43.000 tonna mangánérc. Morvaországban évente 5.29 millió tonna kőszén, 0.38 millió tonna barnaszén, 1.34 millió köbméter földgáz, a kohóművekben pedig 1.14 millió tonna nyersvasat termelnek ki.

»»»□«««

□ A szombori Kereskedők Egyesületének közgyűlése.

Csütörtökön tartotta a szombori Kereskedők Egyesülete a Lloyd helyiségében évi rendes közgyűlést. A közgyűlésen dr. Bugarszki Nenád elnökölt, majd Müller Gyula titkár felolvasta az évi jelentést, amelyet a gyűlés egyhanguan elfogadott. Azután a megmentvényt megadták, s újból megválasztották a régi vezetőséget.

□ A lakihegyi adó a Budapesti Nemzetközi Vásáron.

Az idei Nemzetközi Vásár egyik szenzációja lesz a vásár főtérén felállítandó 30 m magas rádiótorony, amely nem egyéb, mint a lakihegyi adó kisebbített mása. Ennek segítségével fogják leadni a vásár területén lévő rádió-studióból a külön vásári rádió-hírszolgálatot. A Standard pavillonjában szemléltető előadások berendezésekkel, grafikonokkal stb. fogják az érdeklődőknek a rádióleadás, hangerősítés és közvetítés technikáját magyarázni.

Biztatóan indul Noviszádon a tavaszi ingatlanforgalom

Az összforgalom februárban 6.133.539 dinár

Jöllehet a tavasz ezideig inkább csak a naptárban jelentkezik, az ingatlanforgalom Noviszádon mégis tavaszi élénkséget mutat. Februárban összesen 72 ingatlan cserélt gazdát: 20 ház és 52 föld, illetve háztelék.

Az összforgalom februárban 6.133.539 dinár.

Az alábbi kimutatásban az eladó nevét közöljük, a vevő nevét, az adás-vétel tárgyát, végül a vételárát:

Kozarcsics Milán, Ljubojevics Jován, 1 h. 734 n. öi — 13.000; Mikulics Anica, Müller Ferenc, Petrovaradin — 17.500; Cep Frigyes, Kovács Erzsébet, Luja Bartua 78 — 5000; Bogdanovics Dejan, Schmidt Valentin, 112 n. öi — 25.000; Kavraja Zsivka, Sztankovics Makszim 198 n. öi — 6000; Poszavac Iván, Pejak Rajko, Karadjordjeva 25 — 60.000; Becker Henrik, Pasztoracs-ki Djurdjinka, Koszte Pecsanca 4 — 41.000; Pejics Vászta, Sztankovics Gavra, 607 n. öi — 4000; Fehér Jusztina Zahorai Ferenc, Tone Hadzsicsa 17 — 73.000; Dragics Margita, Sós Mariska, Aleksza Santicsa 28 — 6000; Schwager Vjekoszlava, Pifat Cecilija, 755 n. öi — 15.600; Schwager Vjekoszlava Dolics Tera, 2 h. 1034 n. öi — 70.000; Kraszovac Olga, Misics Zsivko 98 n. öi — 8500; Kovacevics Szima, Tepavac Makszim, 3 h. — 48.000; Majkszner Milica, Jankovics Sztjevan, 2 h. 656 n. öi — 19.500; Mozer Emma, Jegdics Jován, Gajeva 15 — 190.000; Fodor István, Bódi Imre, 90 n. öi — 73.000; Kecmanovics Erzsébet, Dorics Veszeln, Pant. Milankovicsa 14 — 28.000; Korhamer Erzsébet, Roth Margit, 1310 n. öi — 10.000; Szavics Mladen, Palkov-lyevics Petar, 1510 n. öi — 4900; Rein András, Schick János, 800 n. öi — 8000; Mirkovics Draga, Csoas Antonija, 187 n. öi — 4000; Vicsik Ignjat, Gubik István, 100 n. öi — 10.000; Kulik Gyura, Szrecskov Zdravko, 2 h. 262 n. öi — 30.300; Zsivadovics Dragica, Szpajics Olga, Szt. Branovacsokog 14 — 340.000; Antonics Petar, Grujics Zova, Temerinszka 124a — 46.000; Zsikics Tosa, Markovics Szima, Gener. Vaszi-csa 10 — 450.000; Kólkai Anna Tuha Krisztina, 400 n. öi — 14.000; Petrova-radinszka Stedionica, Müller Milla — 10.000; Apics Jován, Karanovics Szima, szaláson — 3000; Lutkics Vaszi-lyka, Seifert Ferenc, Ilje Bircsanina 45 — 3500; Fehér Iván, Klopp András, Petrovaradin — 17.500; Letics Arisko; Letics Bránko 5 h. 480 n. öi — 90.000; Karner Teofil, Karner Anna, ház, 50.000; Brzak Luka, Brzak Jován, 1 h. 520 n. öi — 18.500; Perlics Alekszan-dar, Vál Etelka, Peci Popovicsa 4 — 64.000; Papes Viktor, Antolics Franya, 927 n. öi, 10.000; Kovács József, Kovács Ferenc, Szlana Bara — 11.500; Wollberger Zoltán, Róth Mária, Luja Bartua 40 — 160.000; Barta Sándor, Bakics Jován, 127 n. öi, 35.000; Vujak-lja Ruza, Maszing Mária Skerlitye-va 8 — 379.550; Prisztai László, Galics Tima, 370 n. öi — 23.000; Verhov-szki Vjecsészlav, Gábor Erzsébet Tód, Manditya 1 — 130.000; Reimann Bá-lint Pfeifer Ottmár, Kr. Petra II 95 — 1.000.000; Silics Pera, Letics Rada Milanov, 3 h. — 57.000; Silics Pera Letics Marinkó Vladin, 5 h. 343 n. öi — 99.073; Silics Pera, Letics Szima Gavrán, 1 h. 800 n. öi — 28.500; Silics Pera, Letics Arisko Ignjatov, 12 h. 1400 n. öi — 244.625; Vujics Mara Fodor István, 74 n. öi — 53.000; Kol-ler Mária, Erdélyi Aladár, Tresnyina 9 — 10.000; Revics Nikola Komadina István, Tekelija 24 — 72.500; Plavics Jovánka, Komlusan Deszpót, Szlovacs-ka 3 — 46.000; Ungár Izidor, Tobolka József, Usztávszka 48 — 72.000; Vlao-ovics Dobrila, Sztocsics Gyóka, 5 h. 337 — 75.750; Gavrilovics Jován Miluskov, Dunavszka banovina, 21 h. 430 n. öi

— 572.970; Gavrilovics Jován Milus-kov Dunavszka banovina, 1010 n. öi, — 16.980; Gavrilovics Jován Miluskov Dunavszka banovina, 5 h. 1466 — 759.147; Bancsics Zorka, Dunavszka banovina, 3 h. 561 n. öi — 90.154; Gavrilovics Milenkó, Dunavszka bano-vina, 5 h. 1032 — 152.859; Gyurgyev Jelena Dunavszka banovina, 2 h. 7 n. öi — 53.900; Fogarasi István, Kőrmöci Viktória, Emile Csakre 14 — 48.500; Basa Rozália, Bojkovics Dragutin, 235 n. öi — 11.750; Schrak Teréz, Kulik Mária, 22 h. 1570 n. öi — 343.550; Szabó Ferenc, Papp Teréz, Lyublyanszka 16 — 40.000; Csicsulics Magdolna, Fra-tucan Jovica, 1 h. 415 — 27.500; Sági Mária, Hacs Mária, Poenkareova 13 — 20.000; Fratucan Pája, Fekete Jó-zsef — 101 n. öi — 12.000; Weinberger László Sztó Aneta, 153 n. öi — 51.000 dinár.

»»»□«««

Kutyakiállítás is rendeznek a noviszádi tavaszi tenyészállatvásáron

A noviszádi tenyészállatvásárt az idén április 29 és május 2-a között rendezik meg. Ez alkalommal kutyakiállítást is rendeznek, amelynek előkészítésére külön bizottság alakult. A kiállításra elővezethetnek minden fajkutyát, amelynek eredetét lajstromozták. Olyan kutyák is résztvehetnek a kiállításon, amelyek nem szerepelnek törzskönyvben, ezeket külön szakbizottság bírálja felül. A kiállított kutyákat április 29-én

megbírálják és díjazják.

A kutyakiállításra a tulajdonosok legkésőbb április 18-ig jelenthetik be kutyáikat. Jelentkezni Tutorov Miladinnál lehet, a dunabánsági községi tisztviselők lapjának szerkesztőjénél, Noviszád, Jan Kolara 4.

□ Mindenkire vonatkozik a Budapesti Nemzetközi Vásár utólagos vízumkedvezménye. A Budapesti Nemzetközi Vásár utazási igazolványai alapján 1939. április 18-tól május 8-ig vízum nélkül lehet Magyarországra beutazni. A csak utólag Budapesten megváltandó vízummal, amelynek díja P. 2.50, május 18-ig lehet Magyarországon tartózkodni. Aki- nek érvényes utlevele és vásárigazolványa van, minden mellékkörülményre való tekintet és minden korlátozás nélkül lépheti át a magyar határt és veheti igénybe ezt a kedvezményt. Kivételt csupán a palesztinai honosok képeznek, akiknek nemzetközi megállapodás alapján előzetes vízumot kell váltaniuk. Ezt az előzetes vízumot azonban a jeruzsálemi m. kir. konzulátus ugyancsak díjmentesen, csupán a P. 2.50 illeték lefizetése ellenében adja ki. További fontos kedvezmény a palesztinai honosok részére, hogy az egyébként előírt 1000 pengő biztosíték lefizetése alól a vásárigazolvány alapján a jeruzsálemi konzulátus esetenként mentesítést adhat.

Mestervizgák Sztáribecsen. A sztáribecsei Ipartestület mellett működő iparosvizsgáztató bizottság előtt ujabban a következő mesterek tették le a sikerrel az előírt vizsgát: Jelkics Sztana varrónő (Sztáribecse), Bozsín Nedelykó bocskoros és Hartmann Simon férfiszabó (Zsabalj).

De Ilona már a továbbiakra is rosszat sejtett.

— Ne reménykedjünk semmi jóban, gyermekeim, — szölt lemondó hangon. — A nagylelkűség királyi erény, de sokszor éppen a királyokban hiányzik leginkább.

S valóban nem a Burgba irányították a családot, hanem az augusztinusok közelben lévő kolostorába.

Kollonics úgy akarta, hogy a gyermekek első lépteinek visszhangját már sötét, komor kolostorfalak nyeljék el.

Ilona további kínos meglepetésektől rettegette várta a bitorost, aki már bejelentette érkezését.

Óra óra után telt el türelmetlen várakozásban, míg végre megjelentették az érsek megjelenését.

Ilona, nyugalmat erőltetve magára, szomorú méltósággal fogadta a mindenható egyházfejedelmet.

— Mint a gyermekeknek a császár által kinevezett gyámja te szem tiszteletemet méltóságod előtt, — mondotta a kölcsönös üdvözlés után Kollonics.

— Imádkozni fogok a Mindenhatóhoz, — rebegte Ilona, — hogy sohase okozzanak keserű percek eminenciádnak.

— Nem vagyok érzélgős természetű, — mondotta ridegen. — Különben is teljes hatalommal rendelkezem személyükkel és vagyonukkal, — tette hozzá emelt hangon.

Ilona egy sóhajást nyomott el. Eddig ő volt gyámja az árváknak

(97)

és most ez a rossz, szivtelen ember fog rendelkezni fölöttük!

— Láthatnám a gyermekeket? — kérdezte sürgető hangon az érsek.

Ilona beszólította őket a szomszéd szobából.

A bitoros műértő szemmel mustrálgatta a két fejedelmi sarjat. El kellett ismernie, hogy úgy szépségükkel, mint bátor, önértetes magatartásukkal máris kimagaslának a hétköznapi emberek közül.

Különösen az lepte meg, hogy Ferenc olyan nagynövésű, izmos legényke s hogy zsenge kora dacára kardot visel az oldalán.

— Te vagy tehát az utolsó Rákóczi? — szölt a fiúhoz tréfásan. — Ha az is vagy, remélem, mint ember, nem fogsz az utolsók közé tartozni!

— Vannak olyan emberek, — felelte bátran Ferkó, — akik közt nem szeretnék első lenni!

— És Juliánka! — folytatta a bitoros. — Tanult valamit?

A leány helyett, aki nagy, barna őzszemeivel bátran viszonozta a főpap fürkésző tekintetét, az édesanyja válaszolt:

— Beszél a magyaron kívül né-

metül, franciául s egy kissé latinul is ért. Tud himezni, varrni és zenélni.

— Na, az utóbbira nem sok szüksége lesz! — mondotta a bitoros, aztán hozzátette: — Most elviszem a gyerekeket.

Ilona aggodalmasan kapta föl a fejét.

— Elviszi eminenciád! Hová? Az idő már estére jár.

— A császár öfelségének fogom bemutatni őket!

— Dehát hiszen nincsenek ahhoz öltözve, hogy megjelenhessenek öfelsége előtt.

— A császár egyszerű ember, nem szereti a fölösleges cícomát. Aztán a kegyetek helyzetéhez nem is volna méltó a fényes öltözet. Előre, gyerekek!

A fejedelemasszony megigazgatta Juliánka haját, meg Ferkó nyakravalóját, aztán hosszú ölé-léssel és csókkal bucsuzott el tőlük.

Közben azonban eszébe jutott valami.

— Különösnek találom, bitoros uram, hogy a gyerekek nélkülem mutatkoznak be öfelsége előtt. Magam szerettem volna a császár elé vezetni őket.

Kollonics legyintett a kezével.

— Az későbbi dolog lesz, hogy kegyed is a császár elé járulhasson. A felség egyelőre csak a gyámoltjait óhajtja látni.

— Lehetséges, — gondolta a fejedelemasszony, — hogy az én megjelenésem a császár előtt nagyobb ceremóniával fog történni.

— Menjetek tehát, viselkedjétek úgy, ahogy gyermekekhez, de Rákóczi-gyermekekhez illik! — bucsuzott el szeretteitől.

Lent, a kolostor kapuja előtt, várakozott az érsek diszes fogata.

Mikor beültek, Ferkó azt kérdezte a bitorostól, hogy igazán a császárhoz mennek-e?

— Majd mindjárt meglátod, — felelte ridegen az érsek.

Odaszölt valamit a huszárnak, aki becsapta a hintó ajtaját s felugrott a bakra.

A kocsi megindult és sebes vágatva robogott el.

Végre nagy, komor épület előtt megállott.

A huszár kinyitotta az ajtót s a bitoros kiszállt a hintóból. Megfogta Juliánka kezét s úgy ráncigálta ki a kocsiból.

— Ez volna a várpalota? — kérdezte Ferenc, megütödvé nézve a kietlen, komor falakat, a vaspántos, tömör kaput, a rostélyos, szűk ablakokat.

— Semmi közöd hozzá! — ripakodott rá a bitoros s egy nagy rándítással kiragadta a kocsiból a gyermekeleányt.

Ferenc is ki akart szállni.

— Maradj a helyeden! — rivallt rá az érsek.

FONTOS ORVOSI TANÁCSOK

betegnek és egészségesek számára

A tüdőbaj megelőzése és gyógyítása (53)

Ezeknek az érendeknek ismerete igen most már nem lesz nehéz beteg számára változatos napi étel- és szénelvitelt. De hogy meg arra is képesek legyünk hogy kiszámíthassuk azt vajjon pontosan megkapta-e betegünk a táplálékban azt a fehérje, zsír- és szénhidrát mennyiséget, amelyre naponta szüksége van és hogy ez a három fő tápanyag együttve kiad-e annyi kalóriát amennyi a szervezet napi normális háztartását ellátja. Bizonyára emlékezünk még a már fennebb közölt azon adatokra amelyek szerint egészséges embernek erősebb mozgásnál, naponta kb. 100 gm fehérje, kb. 70 gm zsír és kb. 400 gm szénhidrátra van szüksége, ami naponta összesen 2000—2500 kalóriának felel meg.

A DIÉTÁS ÉTELEK ELKÉSZÍTÉSE

A beteg ember tápláléka természetesen nem lehet szablonos és mindig egy huron pendülő. A sokféle betegség diétás ellátást kíván, azért tehát, ha valakiről azt halljuk, hogy diétát tart, abból még nem tudhatjuk azt, hogy milyen koszon él. Az egyik beteg diétája az, hogy csak tejet iszik, a másiké az, hogy husnélküli ételeket kap, egy harmadiknak szabad húst, de nem szabad mindenféle fajta főzeléket ennie, a cukorbetegnek pedig nem szabad cukrot, tésztát enni. Az sem biztos, hogy mindennap egyforma fajta ételből áll a diéta. Ezért tehát a diétás koszt csak annyit jelent, hogy a be-

tegnak szabályozottan és meghatározott étellekkel kell élnie.

Hogy melyik betegnél milyen diéta tartandó be, azt csak az orvos állapíthatja meg megfelelő vizsgálat után, ezért minden beteg orvosa előírásához tartsa magát, mert a beteg és családja az előadás célját csak így érheti el, s csak akkor járhat el annak megfelelően.

Egyik legáltalánosabban adott tanács az, hogy csak könnyű ételeket szabad a betegnek adni. Tehát kérdezzük, hogy melyek is azok a könnyű ételek?

Hogy a könnyű ételek fogalma milyen relativ, arra jellemző az az ismert adom, hogy a töltöttkáposzta magyarnak orvosság, németnek mérég. Dehát azért nem mernék én egy lázas magyar honfitársunknak sem töltöttkáposztát rendelni.

A természetes észjárás azt az ételt tartja könnyűnek, amit a beteg gyomra fájdalom, vagy kellemetlen érzés nélkül tűr el. Ha így határozhatnánk meg a könnyű ételek körét, akkor is nagy egyéni különbségekre akadnánk. A fejlődő kis ember, a gyermek gyomra- és bele természetesen nincsen még durva ételek megemésztésére ránevelve, s az anyatej mellett igen jól fejlődik.

(Folytatása vasárnapi számunkban)

A korai öregedés elkerülhető (35)

A táplálkozás mineműsége rányomja bélyegét a halandósági táblázatra befolyásolja a lakosság munkaképességét, hiányosság, elégtelensége veszélyeztetni a jövő generáció épségét. A paraszt főleg szénhidrátot fogyaszt, nagytömegű táplálékot eszik kis tápértékkel. A gyári munkás szűken él. A jobb polgár ösztönösen kis tömegben nagy tápértéket vesz fel.

Milyen a helyes táplálkozás? Ezt a kérdést az dönti el, hogy van-e a táplálékban kellő mennyiségű fehérje, zsír, szénhidrátok és vitamin és úgy van-e elkészítve, hogy azt a szervezet emésztés közben jól kihasználhassa. Mindenki összeválogathatja egyéni izlésének megfelelően a táplálékát, legfeljebb az anyagi helyzete fogja abban korlátozni. A testsúly állandósága, az izomerő és munkabírás lesznek a táplálkozás helyességének objektív bizonyítékai. A táplálkozásnál az életkor, a testsúly, a munka minősége, vallás, erkölcs, nevelés, szokás, éghajlat veendő figyelembe. A fejlődő gyermek tápláléka természetesen egészen más, mint a felnőtté, nehezebb testi munkát végző emberé különbözik az ülő életmódot folytató emberétől. A zsidók és mohamedánok régebben szigorúan ma már kevésbé ugyan, de még mindig engedelmeskednek Mózes illetve Mohamed tiltó rendelkezéseinek. A speciális klímák viszonyai és a millió is befolyásolják a táplálkozást. Japánban a nehezebb testi munkát végző ember kalória szükséglete kisebb, mint az európaié. Más kell egy európainak, más egy négernek. Tekintetbe kell venni tehát az éghajlati és faj

viszonyokat. Télen vagy hideg évszakon nagyobb zsírmennyiség szükséges, mint dőlvidéken vagy nyári nagy hőségben. Respektálni kell még az egyes csoportoknál a táplálkozás terén kialakult helyi szokásokat is.

A felvett táplálék mennyisége szempontjából keletkező ártalmakat két csoportba oszthatjuk. Az egyik csoportba tartoznak a hiányos táplálkozás, a másikba pedig a túlbőséges táplálkozás következményei. Az előbbinek tömegesebb előfordulása komoly megfontolásra késztet a társadalmi egészségügy szempontjából. Látni munkásszorongókat, akik egész nap rosszul levegőjű, rosszul szellőztetett gyári helyiségekben dolgoznak, hiányosan táplálkoznak és gyermekeikkel együtt nagy fokban vérszegények, ami nemcsak a hiányos táplálkozás eredménye, hanem az összes szociális ártalmak közös eredője. Ezek a szociális ártalmak természetesen nagymértékben befolyásolják a gyermek testi és lelki fejlődését s tuberkulózisra, fertőző betegségekre hajlamosítják. Táplálkozási mizériákat a világháborúban lebetűt intenzíven észlelni, amelyhez hasonló zavarokat a történelem minden nagy háború idején feljegyzett. Carlye híven adja vissza a »Francia forradalom történetében« a háborús táplálkozás zavarainak minden jellegzetességét. A szűk táplálkozás ártalmait ellen a szociálhigiéniai viszonyok feljavítása mellett a józan élet, az egyéni takarékoság, az egészséges életmód véd meg legjobban.

(Folytatása hétfői számunkban)

— De tudni akarom, hová viszik a németet! — kiáltotta a fiú s kinyitotta a hintóból.

Közben a huszár már becsüngerelt s a kapu most csikorogva kinyitott.

Egy testes apáca jelent meg a kapuban, aki nagy alázatossággal köszönt a biborosnak.

— Hát, itt a leány, — mondotta az érsek az apácának, — vegye át, kedves nővér. A továbbiakról majd később fogok rendelkezni.

Az apáca előrelépett, hogy megfogja a leányka kezét.

Ferenc villámló szemmel lépett a kardinális elé:

— Azt mondta eminenciád, hogy felsége a császár elé vezet bennünket! — kiáltotta merészen — Ez pedig valami kolostor. Tessék megmagyarázni, miért hozott ide minket?

— Fogd be a szádát, te szemtelen teacskó! — kiáltotta dühösen az érsek. — Gyámotok vagytok s azt tesztek veletek, — amit akarok.

Megfogta vállánál fogva Juliánkát s a kapu felé lökte.

Hanem Ferkó nénéjéhez ugrott s átölelte.

— Nem akarok elválni a testvéremtől! — zokogott föl rosszat sejtve a leányka.

— Micsoda teketória ez! — mergelődött az érsek.

— Inkább öljenek meg, — kiáltotta zokogva a leány, — de ne válasszanak el édesanyámtól és testvéremtől!

A lármára kezdtek összecsoportosulni a járókelők s nem tudván, miről van szó, részvételt nézték a két, egymást átölelve tartó, ismeretlen gyermeket.

Kollonics megékelte a dolgot. Durván megragadta Juliánkát, kitépte öccse karjai közül s befelét taszította a kapun.

A hercegkisasszony ellentállt s öccséhez akart futni, de a biboros megragadta és lábaival rugdosta be a kolostor kapujába. (Rákóczi maga írja ezt önéletrajzában! — A szerző megjegyzése.)

Az az épület az orsolyaszüzek zardája volt.

Az apáca a karjánál fogva behurcolta a leányt a kapu alá, aztán a nagy kapu dörrenve becsükködött.

Ferenc úgy állt ott, mintha vilámló csapott volna le előtte.

Hát amire az édesanyjuk tanította őket: az adott szó szentsége, az egyenes út, a becsület?

Kezdte megérezni, hogy olyan világba jutott, amelynek egészen mások az erkölcsi.

A biboros pedig visszataszította Ferencet a hintóba s jószágigazgatójának lakására hajtattott vele.

Itt az a vigasztalás érte Ferencet, hogy hű kamarása, az öreg Körössy várakozott reá, nevelőjével, Badinyival egyetemben.

Három napig volt itt teljes bizonytalanságban Ferkó, anélkül, hogy anyjáról vagy nővéréről hírt hallott volna.

Végre negyednapon újra kocsit küldött érte Kollonics.

— A biboros ur öminenciája,

— mondotta a jezsuita páter, akit Kollonics a fiúért küldött, — méltóztatott megengedni, gyermekem, hogy édesanyjától és nővérétől elbucsuzzam.

— Elbucsuzzam? — kiáltotta Ferenc. — De hát miért?

— El fog utazni Bécsből, hetszű időre, gyermekem.

— E'szakítanak anyámtól, testvéremtől?

— Engedelmeskednie kell, gyermekem, — mondotta kenetteljesen a pap.

Mit volt mit tennie, Ferenc beült a kocsiba, amely édesanyjához vitte.

— Anyám, édesanyám, — kiáltotta a fiú, mikor az Augusztinusoknál Ilonához vezették, — elszakítanak tőletek, pedig semmi rosszat sem tettem. Nem lázadtam föl a király ellen s mégis erőszakot tesznek ellenem!

Ilona szíve majd megrepedt a fájdalomtól.

Az elmúlt napok alatt hiába kérte, hogy megjelenhessen a császár előtt. Elutasították. Tisztában volt már vele, hogy megcsalták őket s úgy bánnak velük, mint lázadókkal.

S most, a válás szivettépő perceiben, megjelent lelki szeméi előtt szerencsétlen öccsének, Zrinyi Jánosnak a képe. Ártatlanul hurcolták el őt is és vesztették el ismeretlen börtönökben.

Vajjon nem ez lesz-e a sorsa a kegyetlen hiénák között szeretett fiának is?

Hanem azért még ő vigasztalta a könnyező fiút és biztatta, hogy

a császár iránt legyen bizalommal.

S elkövetkezett az utolsó csók, az utolsó ölelés.

Rákóczi Ferenc kibontakozott dicső anyjának karjaiból és elvált tőle — örökre.

Sohasem találkoztak többé életükben; csak poraik kerültek egymás mellé a messze idegenben.

Az Augusztinusoktól az Orsolyaszüzek kolostorába vitték Ferencet s ott megengedték neki, hogy a társalgóban, a vasrácson keresztül elbucsuazzék nővérétől is.

Itt maga a biboros vette át a fejedelmfit s az irgalmasokhoz hajtattott vele, ahol már utrakérszen állt egy ütött-kopott fiáker.

Egy jóindulatu kövér papnak adta át Ferencet Kollonics: a csehországi, eiskorni prépost volt az, de ezt csak később tudta meg Ferenc.

— Utrakelésed előtt gyere imádkozni, fiam, — szólott Ferencnek az érsek.

Beléptek az irgalmasok templomába, ahol hatalmas meglepetés fogadta őket.

A templom zsufolva volt a bécsi magyar arisztokrácia hölgyeivel.

Az a gyalázatos fogadtatás, amelyben Bécs kapuja előtt részcsitették a legfényesebb magyar család tagjait, nemcsak Bécs magasabb köreiből, hanem még a sajtóban is nagy feltűnést és megbotránykozást keltett.

(Folytatjuk)

A „Noviszádi Polgári Magyar Kaszinó“ mély megilletődéssel jeleníti, hogy nagyrabecsült és szeretett

díszelnöke

Dr. Vilt Vilmos

őorvos

magyar társadalmunk egyik vezető szerepet vívő alakja, örök búcsút veitőlünk.

Eihunyt a fájdalommal és bánattal tölti el lelkünket.

Nemes élete, munkássága, áldozatkészsége, a magyar népet magához ölelő szerepe ete mindenkor követendő példává áll.

Emlékét szívünkbe zártva szeretettel őrizzük!

Tőzsde

BEGRÁDI ÉRTÉKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Március 31.

London (egy font) 210.40—207.20, Páris (100 frank) 119.25—116.95, Newyork (100 dollár) 4463—4403, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 líra) 236.15—233.05, Amszterdam (100 holland fr.) 2386.50—2348.50, Berlin (100 márk) 1797.58—1779.82, Brüsszel (100 belga fr.) 756.25—744.25, Szaloniki (100 drachma) 32.24—31.54, Varsó (100 zloti) 841.68—833.32, London magánkliring 239.90—236.10, Berlin magánkliring 1390—1370. — **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölesön 101.50—100.50, 7 százalékos Híp. bank kötvény 101—100, 8 százalékos külföldi kölesön 101—100, 7 százalékos külföldi kölesön 93.75—93.25, kötés 93.25, 4 százalékos agrárkölesön kötés 62.25, 2 és fél szá-

zalékos Ratna Steta 465.50—465, kötés 466—463.25, 6 százalékos bégluk 90.50—90, kötés 90.25—90, 6 százalékos dalmát agrár 89.50—89.25, kötés 89.50.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád és Szombor környéki és középbácskai 78.79 kilós 2 százalékos 153—155, felsőbácskai 80 kilós 2 százalékos 153—155, tiszai I. uszály 80 kilós 2 százalékos 154—156, tiszai II. uszály 79—80 kilós 2 százalékos 154—156, bácskai és bánáti Duna uszály 73.79 kilós 2 százalékos 153—155, bégai uszály 79—80 kilós 153—155, tiszai csatorna uszály 80 kilós 2 százalékos 153—155, felsőbánáti 80 kilós 2 százalékos 152—154, délbánáti vrsaci paritásban 78.79 kilós 2 százalékos 153—155, szerémi, Duna 78 kilós 2 százalékos 152—154, szerémi, Száva 77.78 kilós 2—2 százalékos 152—154, szlavóniai 78.79 kilós 2 százalékos 153—155. **Rozs,** bácskai 72 kilós 2 százalékos

A Noviszádi Beltéri Katolikus Kör mély fájdalommal jeleníti, hogy mindenki által tisztelt

díszelnöke

Dr. Vilt Vilmos

őorvos

március hó 30-án éjjel, hosszú betegség után, de nekünk mégis váratlanul, elhunyt.

Egyesületünk benne Vezetőségének kiváló tagját veszti el, aki több mint negyedévszázados fáradhatatlan működésével örököltette meg emléket.

Felejthetetlen halottunkat az új Katolikus Otthonunk dísztermében ravataloztuk fel, ahonnan április hó 2-án, vasárnap délután 4 órakor törtéző beszterelés után ktsérjük ki örök nyughelyére.

Noviszád, 1939 április hó 1.

Noviszádi Beltéri Katolikus Kör

142.50—145. Arpa, bácskai és szerémi 64-65 kilós 160—162.50. Zab 157.50—160. Tengeri, vrsaci paritásban 95—97, indiai paritásban 95—97, tulszárított indiai paritásban 97—98, szárított bánáti 104—105, szárított vrsaci paritásban 104—105, szárított indiai paritásban 105—106. **Buzaliszt,** bácskai és bánáti állomásról nullás g és g 240—250, kettes 220—230 ötös 200—210, hatos 180—190, hetes 150—160, hét és feles 117.50—122.50, nyolcas 110—112.50, szerémi és szlavóniai állomásról nul-

lós g és g 235—245, kettes 215—225, ötös 195—215, hatos 175—185, hetes 145—155, hét és feles 117.50—122.50, nyolcas 110—112.50. **Buzakorpa** jutaszakokban bácskai 105—107, szerémi 102—104, bánáti 99—101. **Fehérbab,** bácskai 2 százalékos zsák nélkül 280—282.50. **Sertészsír** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1325—1350. Irányzat: változatlan. Forgalom: közepes.

FIZESSEN ELO

A REGGELI UJSAGRA

**HANSA LLOYD
"BOROWARD"**

Vezérképviselő:

Képviselő Noviszádon:

KONSTANTIN SUHANOV

Bulevar Kr. Marije 9. Tel. 21-22

**Látogasson meg bennünket
a beográdi autó kiállításon
április 1-8-ig**

«Borgward»

a nagyteljesítményű
luxuskocsik

Tipusok 1100, 2000, 3500

és

gazdasági teherkocsik

1-5 tonnáig

BEOGRAD

Nemanjina 1. Tel. 30-975

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza: Bácskai, Szombor környéki, noviszádi, közép- és felsőbácskai és szlavóniai K. D. 153—155, szerémi Duna 152—154, szerémi Száva 151—153, szerémi K. D. 152—154. **Hajó:** tiszai prima és seconde 154—156, Duna Eácska és Bínát, Bega, tiszai kanális, felső, és délbánati 15—155. — **Rozs:** 142.50—145. **Zab:** bácskai, szerémi és szlavóniai 154—156. **Árpa:** Szombor környéki és szerémi 160—162.50. **Tengeri:** Bácskai 95—97. **Fehérbab:** 230—235. **Örlemények:** 0 g és g 240—250, kettes 220—230, ötös 200—210, hatos 180—190, hetes 150—160, nyolcas 112.50—117. **Buzakorpa:** Bácskai 110—112, szerémi 108—110. **Dísznövény:** nagy, közép és kishordókban 13.50—14.50, kánákban 12.75—13.75. **Szalonna:** füstölt 13.75—14.75, sózott 12.75—13.75. **Irányzat:** változatlan. **Forgalom:** 42 vagon.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6—7.50, Prága 64.90—65.20, Berlin 5.63—5.67, London 204.—
Zürich, Beograd 10, Páris 11.815, London 20.88, Newyork 446.—, Brüsszel 75.05, Milánó 23.475, Amszterdam 236.70, Berlin 178.—, Varsó 83.75, Bukarest 3.37.

Kedély Kacagás Kedvesség

CZIRAKY IMRE könyve:

Mihál bácsi

Ara postadíjjal együtt 16— dinár. Szétküldi a Reggeli Ujság kiadóhivatala, Noviszád, Kralja Petra II u. 50

Elegáns hölgyek figyelmébe!

Tavaszi **kesztyű** különlegességeink megérkeztek **JOSEFINE REITZER** „Ruřavica“ BEOGRAD, Terazije 32

MOTOR-SERVICE

azelőtt **Rauch és Társa**

BEOGRAD Pašićeva 6. Postafiók 172. Telef. 24-236

Autó, Diesel-motorok és motorkerékpárok speciális alkatrészeinek eladása:

Karikák (gyűrűk), dugattyúk, perselyek (hüvelyek), szelepek, dugattyú-csapcszegek, olajsűrők stb.

Eredeti alkatrészek német kocsikhoz

Nyomatott az Uránia nyomdai műintézet és kiadóvállalat körforgógépén, felelős nyomdavezető: Frank József, Kralja Petra II. (Futoski put) 50.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

Városi Mozi, Szubotica

Szerdától—vasárnapig
Erich Maria Remarque
világhírű regényének felejthetetlenül szép filmváltozata

A három bajtárs

Komoly, mélytartalmu, érdekes film
A főszerepekben:
Robert Taylor
Margaret Sullavan
Franchot Tone
Robert Young

VÁROSI MOZI (kisterem)

Péntektől—vasárnapig
Kertész Mihály nagy kalandorfilmje
A véres kapitány
(Captain Blood) — A főszerepekben
Errol Flynn, Olivia de Havilland

Növényharmat

a legerősebb házi fluid. 3 cseppje elég a homlok, halántékok, végtagok s'tb bedörzsölésére 3 csepp balzsamos illata mélyen belélegezve tisztítja az orrot és géget. Ára 12.— dinár. Kapható patikákban, boltokban. Főlerakat Apoteka Gebauer, Bač. 190

URANIA MOZI, Noviszád

A legkéleltesebb **POLA NEGRI**
film bemutatója
Az ifjúság büne
Rendező: Nuncio Malasomma
Zene: Franz Grothe

ALLAST KERES

ÖNÁLLÓ, az összes házimunkákban jártas 48 éves özvegy asszony magányos emberhez házvezetőnőnek ajánlkozik. Címeket a kiadóba kér. 2291

ELADÓ

NEGYED HOLD házhely gyümölcsfákkal eladó a Rakovačka uccában. Érdeklődni: Manheim József, Kotorška 31/a Noviszád. 2029

KIADÓ

KIADÓ azonnalra egy szoba, konyha és kamrából álló lakás. Noviszád, Aleksza Santitya 3. 2290

KERESLET

ÜGYNÖKÖKET Noviszádra, Beocsin és környékére, Gajdobrára írásbeli garanciával keresünk. Előnyben kitanult kereskedők. Írásbeli ajánlatokat kér: Singer varrógépek, Noviszád, Duna-ucca. 1892

PERFEKT szakácsnőt, többéves bizonyítványokkal azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 2297

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon crme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösséget és más arctisztatlanságot pár végely használata után biztosan eltüntethet **DARUVÁRI** krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: **BLUM** gyógyszer-tör, Szubotica.

A beogradí kiállítás 4-ik pavillonjában tekintse meg okvetlenül az **ANGOL STANDARD AUTÓKAT**
Képvisező:
BRITISH MOTOR
Beograd, Majke Jevrosi ma 50. Tel.: 24 735
Alkalmi vétel keveset használt autókban.

SKÓT DOLOG

— Egy aberdeení polgár bemegy egy előkelő vendéglőbe.
— Nézze, főpincér, itt van két penny.
— Parancsolja, hogy ezért asztaltartsak fenn az ön számára délben?
— Ellenkezőleg! Délben be fogok jönni két urihölgygel és maga azt fogja mondani, hogy sajnálja, de minden osztal foglalt.

NYILTTÉR
Értesítjük

sz igen tisztelt Közönséget, Ismerőseinket és Barátainkat, hogy a volt Tkalac-féle fodrász szalont Kr. Petra II. ul. 56 (Futoski ut) a mai napon átvettük. Minden törekvésünk, hogy továbbra is elsőrendű figyelmes és szakavatott munkánkkal minden vendégünk bizalmát és pártfogását kiérdemelhessük

PASKA SÁNDOR ES BÖZSI
férfi és női fodrászok

Ügyfelem, Konrad Hugó megvette Biczó Izabella Noviszád, Zselyeznicška 73 szám alatti fűszerüzletét. Felhívom az eladó, Biczó Izabella hitelezőit, hogy 1939 április 10-ig irodámban jelentsék be követeléseiket. Későbbi követelések bejelentését nem veszem figyelembe.

Noviszád, 1939. március 31.

Dr. Wagner Károly ügyvéd
Noviszád
Cara Lazara u. 5.

Játszva megtanulhalja a magyar helyesírást,

ha megveszi Bogner—Kelemen most megjelent könyvét

A magyar helyesírás

szabályait és szótárát

Több mint 10.000 szót tartalmaz. Az idegen szavak magyar jelentését is feltünteti.

Ára 10 dinár, kötve 15 dinár.

Kapható Noviszádon az Abraham és Schimolka könyvkereskedésében vagy megrendelhető a **GLOBUS** nyomdában, Petrovgrad, Dr. Tirs utca 3 sz.

Elhanyagolt

könyvelések feldolgozását, mérlegek készítését, könyvelések felülvizsgálását valamint órákonyvelést és levelezést szerény díjazás mellett vállalok.
Cím a kiadóban

FŰZŐK melltartók, gyógyfűzők

STROMER-midersalon
NOVISZÁD, Ustavska 18.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Pretpolata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár (kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)
Helyi svakodneвно - Megjelenik naponta Post. čekovni račun — Postacsekkszám: Zagreb, 46.692